

ISSN 1407-9821

ZINĀS

Livānos pateicas
aktivākajiem
asins donoriem

Livānu novada dome šogad pirmo reizi piešķirusi Ziemassvētku pabalstu 30 latu apmērā tiem livāniešiem, kas kā asins donori ziedojuši asinis 40 un vairāk reizes, «Novadnieku» informē sabiedrisko attiecību speciāliste Livānu novada domē Ginta Kraukle.

Saskaņā ar Sarkanā Krusta Livānu novada nodaļas apkopoto informāciju tādi Livānu novada ir 12 cilvēki. Kā informē Sarkanā Krusta Livānu novada nodaļas vadītāja Otilija Rudzāte, piemēram, Gaļina Ovdaka un Valentīns Rudzāts asinis nodevuši 125 reizes, Aivars Suneps — 100 reizes. Nesavtību ir izrādījuši arī citi aktivākie donori — Ivans Stoļarovs (97 reizes), Aloīzs Turkupolis (85), Irina Auharenoka (80), Olga Turina (80), Vladislavs Peipiņš (67), Valērijs Suslovs (50), Aleksejs Bondarevs (50), Aļona Kolosova (40), Sergejs Kolosovs (40).

Katram no viņiem rakstisku pateicību izteicis arī Livānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods.

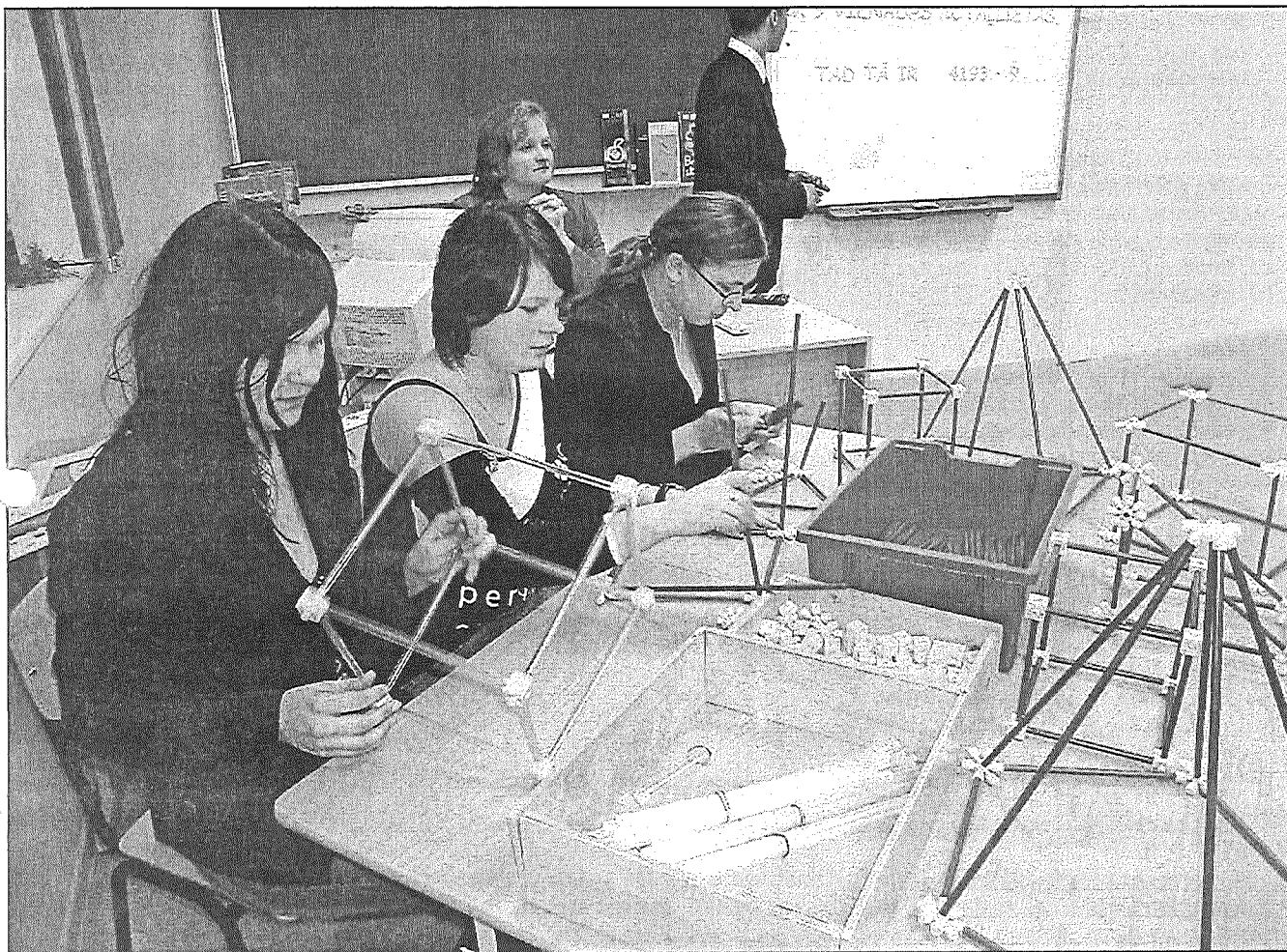
Kārtējā donoru diena Livānu slimnīcas telpās notiek arī šodien, 4. decembrī.

Sacentīsies par kausu
«Lāse 2007»

8. decembrī Rīgā, Olimpiskajā «Skonto» hallē norisināsies «Lāse 2007» kausa finālsacensības volejbolā skolu komandām. Preiļu rajonu šajās sacensībās pārstāvēs Preiļu Valsts ģimnāzijas, Preiļu 1. pamatskolas un Livānu 1. vidusskolas volejbolisti. Kā informēja Latvijas Volejbola federācijas pārstāve Lilita Mitrofanova, komandas šī tiesības izcīnīja pirmā posma sacensībās, kurās piedalījās 26 komandas no 13 rajona skolām. Pirmajā kārtā pavisam piedalījās 591 komanda no 239 skolām.

Pirmo reizi sacensībās spēlēs komandas no Lietuvas un Igaunijas, jauno volejbolistu iesildīšanas vadīs volejbola kluba «Lāse - R» komandas spēlētāji. Paredzēti arī atpūtas un izklaides pasākumi.

Kausa izcīņas sacensības organizē Latvijas Volejbola federācija, sadarbojoties ar Izglītības un zinātnes ministriju, valsts aģentūru «Sabiedrības veselības aģentūra», tās atbalsta sponsori.

Prezentēja jaunos dabas
zinību priekšmetu kabinetus

● Augstu tehnoloģiju skola, — tā var dēvēt Preiļu Valsts ģimnāziju, kura nemitīgi meklē un atrod veidus, kā mācību procesā pielietot inovatīvas metodes, īpašu uzmanību veltot eksakto priekšmetu mācību kvalitātes uzlabošanai. Piekdien Preiļu Valsts ģimnāzijā plašakai sabiedrībai tika prezentētas piēbūves otrā stāva renovētās telpas un izveidotie kabinetu aprīkojumi. Attēlā: ģimnāzijas audzēkņi matemātikas kabinetā rāda telpisku modeļu izveidošanu. Foto: A.Dzerkalis

» Turpinājums 6. lappusē

Mēs visi esam savējie. Avīze ir mūsu satikšanās vieta, te uzzinām jaunumus un padodam ziņu, te vārda un balss tiesības ir ikvienam.

Abonē «Novadnieku» un vienmēr izlasi interesantāko un svarīgāko valstī, rajonā un pašvaldībā

Izvēlies sev ērtāko abonēšanas veidu:

«Latvijas Pasta» nodaļās vai pie pastnieka (līdz 22. decembrim).

Interneta mājas lapā www.pasts.lv (līdz 25. decembrim)
www.novadnieks.lv sadaļā «Abonēšana» (līdz 20. decembrim).
* Rēķins tiks nosūtīts pa pastu.

Pa bezmaksas tālruni 8008001 (līdz 18. decembrim).
* Rēķins tiks nosūtīts pa pastu.

Pa tālruni 5307057 («NOVADNIEKA» redakcijā līdz 20. decembrim).
* Rēķins tiks nosūtīts pa pastu.

Redakcijā (Brīvības ielā 14, Preiļi). Nav jāmaksā abonēšanas izdevumi.

«NOVADNIEKA»
abonēšanas indekss 3033

Abonēšanas periods	1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.	12 mēn.
Privātpersonām	2,80	8,40	16,80	33,60
Juridiskām personām	4,00	12,00	24,00	48,00

✓ Fiziskām personām, kuras 2007. gadā abonēja «Novadnieku» uzreiz visam gadam, abonējot «NOVADNIEKU» redakcijā uz visu 2008. gadu (uzrādot kvīti), būs jāmaksā tikai par 11 mēnešiem, decembrī avīzi jūs saņemsiet PAR BRĪVU.

✓ Pensionāriem, abonējot «NOVADNIEKU» redakcijā, piedāvājam atlikt maksājumu.

DĀVANĀ katram «Novadnieka» 2008. gada abonētājam — sienas pārliekamais kalendārs «Silajāņu keramikas vecmeistars Polikarps Čerņavskis un Preiļu keramiķu kopa».

Abonē «Novadnieku» un vēl divus preses izdevumus «Latvijas Pastā» jebkuram laika periodam, aizpildi loterijas kuponu un

laimē jauno Dacia Logan MCV ar 7 sēdvietām no Euro-Auto salona vai vienu no Eastcon 10 titānkeramikas trauku komplektiem!

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Kaļūznis: Latvijai varētu būt bezmaksas gāze

Latvijai varētu būt bezmaksas gāze, pateicoties valsts tranzīta sistēmām, intervijā Latvijas Televīzijai norāda Krievijas vēstnieks Latvijā Viktors Kaļūznis, ziņo LETA. Viņš apstiprinājis Krievijas interesi par Latvijas dabasgāzes krātuvēm. Vēstnieks kā savu lielāko panākumu min robežlīguma noslēgšanu, savukārt kā neveiksmi — uzlabojumu trūkumu Latvijā dzīvojošajiem krievvalodīgajiem. Tāpat viņam nav izdevies palīdzēt atjaunot naftas tranzītu caur Latviju, ko kavējis Ventspils mērs Aivars Lembergs. Kā sacīja vēstnieks, Kremļa iepriekš mainījis savu stratēģiju un nolēmis Latvijā strādāt ar pie varas esošajām partijām, nevis opozīciju. Ja Krievijai būtu iespēja vai vēlme ietekmēt Latvijas valdības veidošanas procesu, Kaļūznis ārpus koalīcijas atstātu apvienību «Tēvzemei un Brīvībai»/LNNK, kura kavē Latvijas un Krievijas praktisko sadarbību. Kā norādīja vēstnieks, Ekonomikas ministrija būtu jāvada profesionāļiem.

Latvijas iedzīvotāju pirktspēja sasniegusi 41,4% no Eiropas vidējā rādītāja

Latvijas iedzīvotāju pirktspēja sasniegusi 4978 eiro jeb 3494 latus, kas ir 41,4% no vidējā Eiropas rādītāja — 11 998 eiro jeb 8422 latiem, liecina tirgus pētījumu kompānijas «GfK GeoMarketing» veiktais pētījums. Latvija šogad pēc iedzīvotāju pirktspējas ierindojusies 25. vietā Eiropā, kas ir par četrām vietām augstāks rādītājs nekā gadu iepriekš. No Baltijas valstīm 1. vietā atrodas Igaunija, kuras iedzīvotāju pirktspēja sasniegusi 5611 eiro jeb 3938 latus, kas ir 23. augstākais rādītājs Eiropā, savukārt Lietuvas iedzīvotāju pirktspēja sasniegusi 4896 eiro jeb 3436 latus, valsti ierindojot 26. vietā Eiropā, tūlīt aiz Latvijas. Vislielākā iedzīvotāju pirktspēja Eiropā joprojām saglabājusies Šveicē un Līhtenšteinā, kur vidējais pirktspējas rādītājs ir 27 521 eiro jeb aptuveni 19 319 lati, kas ir aptuveni 5,5 reizes lielāks nekā Latvijā, līdz ar to Latvijas iedzīvotāju pirktspēja ir 18% no Eiropas augstākā rādītāja. Trešo vietu ieņem Luksemburga ar 27 395 eiro jeb 19 231 latu, kam seko Norvēģija un Īrija, kur iedzīvotāju pirktspēja ir attiecīgi 24 993 eiro jeb 17 545 lati un 22 207 eiro jeb 15 589 lati. Viszemākā pirktspēja Eiropā ir Moldovā — 685 eiro jeb 480 lati.

Ekonomikas ministrija 2008. gadā prognozē 11%-12% inflāciju

Ekonomikas ministrija (EM) prognozē, ka nākamgad inflācija Latvijā būs vidēji 11%-12%, Saeimas Budžeta un finanšu komisijas deputāts informēja EM pārstāve Gunta Piņķe, sniedzot ziņojumu par inflācijas procesiem valstī. Galvenie inflāciju veicinošie apstākļi 2008. gadā būs administratīvi regulējamo cenu palielinājums elektrībai, gāzei un siltumam, degvielas cenu pieaugums, strādājošo algu paaugstināšana un pārtikas produktu cenu pieaugums. Inflāciju veicinās arī akcīzes palielinājums un inflācijas gaidas, sacīja EM pārstāve. EM skatījumā šogad galvenie inflāciju veicinošie apstākļi ir inflācijas gaidas, kuras ietekmē iepriekšējo divu gadu augstā inflācija, augstie kredītesanas apjomi, administratīvi regulējamo cenu palielinājums, strādājošo algu paaugstināšana un pārtikas produktu cenu straujais pieaugums. Komisijas sēdē deputāts Krišjānis Kariņš norādīja, ka pārtikas produktiem vajadzētu ieviest 5% pievienotās vērtības nodokļa likmi. Komisijas priekšsēdētājs Kārlis Leiskalns savukārt uzskata, ka 5% likmes ieviešana pārtikas produktiem nepiespiedīs pārtikas ražotājus un tirgotājus samazināt produktu cenas.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

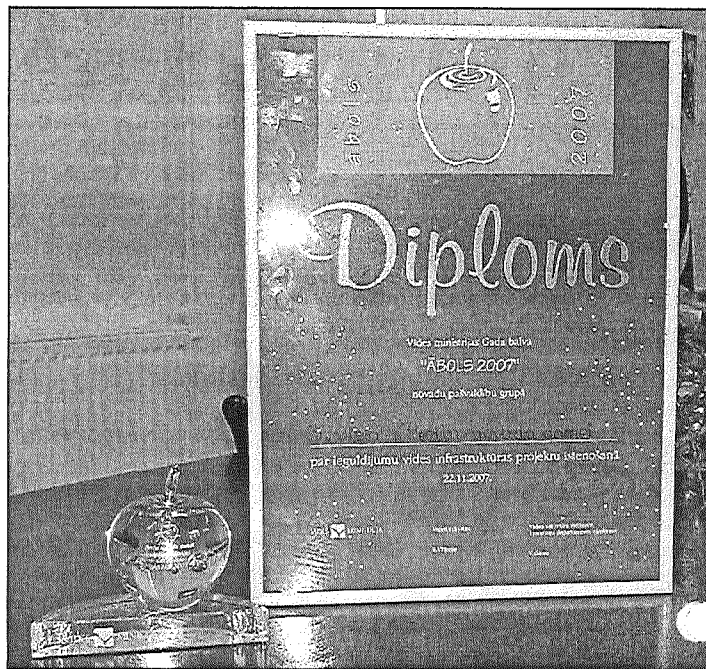
Preiļu novada domei – Vides ministrijas Gada balva

22. novembrī Preiļu novada dome saņēma Vides ministrijas diplomu un Gada balvu «Ābols 2007» par trešo vietu novadu pašvaldību grupā par ieguldījumu vides infrastruktūras projektu īstenošanā un vides aizsardzībā.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu novada domes izpilddirektors Vladimirs Ivanovs, sīvākie konkurenti novadu pašvaldību grupā preiļeniešiem bija Cēsu rajona Amatas novads, kas ierindojās otrajā vietā, un Rīgas rajona Siguldas novads, ko Vides ministrija atzinusi par labāko, piešķirot 10 000 latu naudas balvu projekta īstenošanai.

— Esam gandarīti, ka mūsu veikums pamanīts un novērtēts, — teica izpilddirektors, — jo konkurence bija pamatīga. Vides ministrijas rīkotais konkurss notiek jau ceturto gadu, un šogad bija iesniegti 55 pieteikumi. Pašvaldības arvien konkrētāk apzinās, ka infrastruktūras sakārtošanas un vides sakopšanas jomā nedrīkst stāvēt malā. Arī Preiļu novada domei šis ir bijis ražens gads, piesaistīti ievērojami ES fondu līdzekļi. Īstenoti daudzi darbi, vēl vairāki tuvojas noslēgumam, taču tas nebūt nenozīmē, ka visu iecerēto esam paveikuši. Vides sakārtošanas jomā pilsētā un novadā vēl daudz darāma.

L.Kirillova

● Vides ministrijas diploms un Gada balva «Ābols 2007» Preiļu novada domei ir ne tikai paveiktā atzinīgs novērtējums, bet arī pamudinājums turpināt novada infrastruktūras sakārtošanu un vides sakopšanu. Foto: A.Dzerkalis

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

28. novembrī notikušās Preiļu rajona padomes kārtējās sēdes materiālu izklāsta turpinājums. Sākums 30. novembra numurā.

Apstiprināja rajona autobusu maršrutu tiklu

Pamatojoties uz «Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumu» un Ministru kabineta noteikumiem nr. 673 «Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanas kārtība maršrutu tīklā», Preiļu rajona padomes sēdē nolēmts apstiprināt rajona 59 regulāros pamata autobusu maršrūtus, kuriem tiek piešķirtas dotācijas nerentablajos autobusu maršrutos. Rajona padomes dotāciju sadales un licencēšanas komisijas locekļiem Ainai Pastorei, Aivaram Pizelim un Ivanam Lavrinovičam uzdots līdz šī gada 5. decembrim Satiksmes ministrijas Autotransporta direkcijai iesniegt apstiprināšanai jaunizstrādātos maršrutu tīkla aprakstus, kā arī informēt rajona padomi par veiktajiem darbiem pasāžieru pārvadājumu nodrošināšanā pašvaldības teritorijā 2008. gadā.

Par jaunas ēkas būvniecību SIA «Preiļu slimnīca»

Padomes sēdē izskatīts jautājums par jaunas slimnīcas ēkas būvniecību. Noklausoties SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētāja Jura Urtāna un rajona padomes izpilddirektores Ainas Pastores informāciju, pašvaldību vadītāji vienojās ideju atbalstīt un uzdot SIA «Preiļu slimnīca» valdei sagatavot un rajona padomē līdz 20. decembrim iesniegt izstrādāto slimnīcas stratēģiju, kā arī veikt iepirkumu skīču projekta izstrādei.

Nolēmts lūgt Preiļu novada domi risināt jautājumu par zemes gabala ierādīšanu Preiļu daudzprofilu lokālās slimnīcas jaunā kompleksa būvniecībai un

risināt jautājumu par ipašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā. Jautājums par nepieciešamā aizdevuma apjomu tiks lemts pēc iepirkuma procedūras pabeigšanas.

Padomes locekļi saņems dāvanu par darbu 2007. gadā

Pamatojoties uz šī gada 15. marta lēmuma nr. 6/1 «Par Preiļu rajona padomes darba samaksas nolikums» 2.5. punktu, rajona padomes sēdē nolēmts izmaksāt darba devēja dāvanu par šo gadu sekojošiem rajona padomes locekļiem un izpilddirektorei — Aldim Adamovičam, Emilijai Kokorītei, Jurim Kovaļevskim, Ilmāram Meluškanam, Valijai Ruisai, Maijai Spūlei, Helēnai Streiķei, Artūram Štagaram, Antrai Vilcānei, Andrim Vaivodam, Jānim Zepam un Ainai Pastorei. Dāvāna būs naudas izteiksmē 120 latu apmērā.

Izskatīti rajona padomes arodbiedrības un iestāžu vadītāju iesniegumi

Ar iesniegumiem rajona padomē bija griezusies rajona padomes arodbiedrības priekšsēdētāja Elvira Brovacka un padomes iestāžu vadītāji. Viņi lūdza palielināt iestāžu vadītāju atalgojumu, lai tāda veidā ierobežotu darbinieku aizplūšanu uz labāk atalgotiem amatiem, lai segtu augsto inflāciju — veselības aprūpes un izglītības pakalpojumu, pārtikas preču un apģērbu sadārdzināšanās izdevumus.

Sakarā ar to, ka apstiprinot budžetu 2007. gadam, tika ņemts vērā minimālās algas pieaugums valstī un visiem pakļautības iestāžu vadītājiem un darbiniekiem tika daļēji paaugstināts atalgojums, tāpēc nolēmts šī gada budžeta ietvaros atalgojumu nepalielināt.

Pamatojoties uz Preiļu rajona pado-

mes un iestāžu darba samaksas nolikumiem, noslēgtajiem kopīgumiem starp arodbiedrību un darba devēju, kā arī sakarā ar izveidojušos darba algas fonda ekonomiju, rajona padomes locekļiem, priekšsēdētājam, priekšsēdētāja vietniekam, izpilddirektorei, iestāžu vadītājiem, atļauts izmaksāt piemaks pie amataalgas katras iestādes šim gadam apstiprinātā budžeta ietvaros.

Muzejam būs vajadzīgs aizņēmums Valsts kasē

Izskatīšanai rajona padomes sēdē bija sagatavots Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktores Teklas Bekešas iesniegums ar pamatojumu jaunās izstāžu zāles nepieciešamībai. Līdzīgu priekšlikumu bija sagatavojis arī Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs.

Nolēmts Preiļu rajona padomei un Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejam slēgt trīspusēju patapinājuma līgumu ar Preiļu novada domi par domes īpašumā esošo ēku Tirgus laukumā 1 uz 25 gadiem muzeja darbības nodrošināšanai. Pēc līguma noslēgšanas ar Preiļu novada domi tiks izskatīts jautājums par aizņēmumu no Valsts kases tehniskā projekta izstrādei ēkas renovācijas darbu veikšanai. Trīspusējo patapinājuma līgumu parakstīt pilnvarota rajona padomes priekšsēdētāja Helēna Streiķe. Tas ir jāizdara līdz šī gada 15. decembrim.

Vēl noteikts, ka Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs saskaņā ar noslēgto patapinājuma līgumu uz tā darbības laiku tiek atbrīvots no nomas maksas par izstāžu zāles lietošanu, izņemot maksu par kanalizāciju, ūdensvadu un elektroenerģiju.

Pēc Preiļu rajona padomes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

OTRDIENAS INTERVIJA

Savas rokas viens otram nevar iedot

— Vai atceraties savus pirmos mēģinājumus pie podnieka ripas?

— Sākumā tēvs lika veikt dažādus palīgdarbus. Lai kļūtu par podnieku, vajadzīgs ķēriens un arī talants, bet pats galvenais tomēr ir prakse. Jābūt lielai griešanai to māla pikuci pārvērst acij tikamās formās un krāsās. Tēvs man bieži teica: «Nu, kā iet? Strādā vien, strādā. Savas rokas es tev nevaru iedot.» Es gan vēroju viņa darbu, bet skatīšanās ir viena lieta, strādāšana pašam – cita. Arī pašlaik daudziem darbnīcas apmeklētājiem liekas, — kas nu tur sevišķs, viņi arī tā var izdarīt. Lūdz, mēs katram ļaujām pamēģināt. Dažs jūsmo, ka ar savām roām sajūtis, kā māls sāk pakļauties, bet cits pārlicinās, ka tik viegli, kā šķita no malas, nesānās. Es arī savas rokas viņiem nevaru iedot. Viss atkarīgs no pirkstu jutīguma, bet tas izveidojas tikai gadu gaitā. Keramikim pats galvenais ir rokas, neatlaidība un labas zināšanas par mālu, glazēšanas materiālu, cepla īpašībām.

No bērniības atceros, ka mūsu lauku mājās Babros kādas divas vasaras dzīvoja mākslinieks Jāzeps Pigoznis. Mums, bērniem, bija izdomājies tādu spēli, — teica, pie jums nav maza bērniņa, bet apskrieniet apkārt mājai, un redzēsiet, ka mālā būs maza bērniņa atstātas pēdņas. Mēs apskrienam, — jā, patiešām, tēva ar kājām samīcītajā mālā tās redzamas. Mums lieli brīnumi. Mālu nolīdzinām, skrienam vēlreiz. Atkal tas pats. Pēc tam aiz stūra noskatījāmies, kā mākslinieks mālā ar dūri iesit iespiedumus un pievelk tādus kā pirkstņus. Tas man palicis ļoti spilgtā atmiņā, ka podnieku bērniem arī spēles bija saistītas ar māliem. Vēl atceros, ka tad, kad apdedzināmos traukus vajadzēja apputināt ar krāsām, nedēļām ilgi staigājām sarkanām sejām un rokām. Glazūras sastāvdaļas bija veselībai kaitīgas. Bet mani neviens jau ar pātagu pie šī darba nedzina.

Ilgu laiku strādāju celtniecībā un ar keramiku nodarbojos tikai brīvajā laikā, vakaros. Nereti manu iesākto darbu pabeidza māmuļa, kura, kā īsta podnieku dzimtas pārstāve, šos darbus teicami prata. Keramikai nopietni pievērsos, kad uzsāku strādāt ražošanas apvienībā «Daiļrade», laikam bija 1991. gads. Tēvs un manas māsas vīrs Jāzeps Caics tajā jau darbojās. Tolaik mēs jau bijām pārcēlušies uz Preiļiem. Tajos gados pēc keramikas izstrādājumiem bija liels pieprasījums.

— Māla apstrāde ir kaprīza darbošanās. Visā procesā, sākot no «pareizo» māla sarakšanas, beidzot ar gatavo izstrādājumu apdedzināšanu, kuras gaita nav prognozējama. Nācies redzēt, kā, izņemot cepli, keramiku pret sienu lidina neizdevušos traukus.

— Jā, no tā nav pasargāts neviens keramiķis. Cepla kurināšanu ietekmē dažādi apstākļi, pat gadalaiks. Piemēram, priekšmets pirms glazēšanas jāaplej ar baltmāla šķīdumu. Ja tas būs par biezu, augstā temperatūrā, bet krāsni ir apmēram 700-1000 grādi, glazūra nolobīsies. Ja būs par šķīdru, tā izdegs. Gadās, ka baltmāls sagatavots pareizā konsistencē, bet ir vasara, silts laiks, un ūdens no tā iztvaiko. Ja keramiķis to neievēros, trauki apdedzināšanas laikā sabojāsies. Cepla kurināšanai der tikai noteikta veida – egles vai priedes malka, tā vajadzīga dažāda garuma un resnuma, jo iesāk ar isāko malku, ko dedzina cepla mutes priekšā, lai podi iesiltu pakāpeniski. Uz beigām vajadzīgs ļoti liels karstums, ko iegūst no garajām pagalmēm, taču tās ir jāsaskalda. Tādu knifņu ir daudz.

Tagad strādājam ar elektriskajiem cepliem, kas gan nav tik ietilpīgi kā ar malku kurināmie, kuros kārtu kārtām varēja ievietot 300-400 priekšmetu.

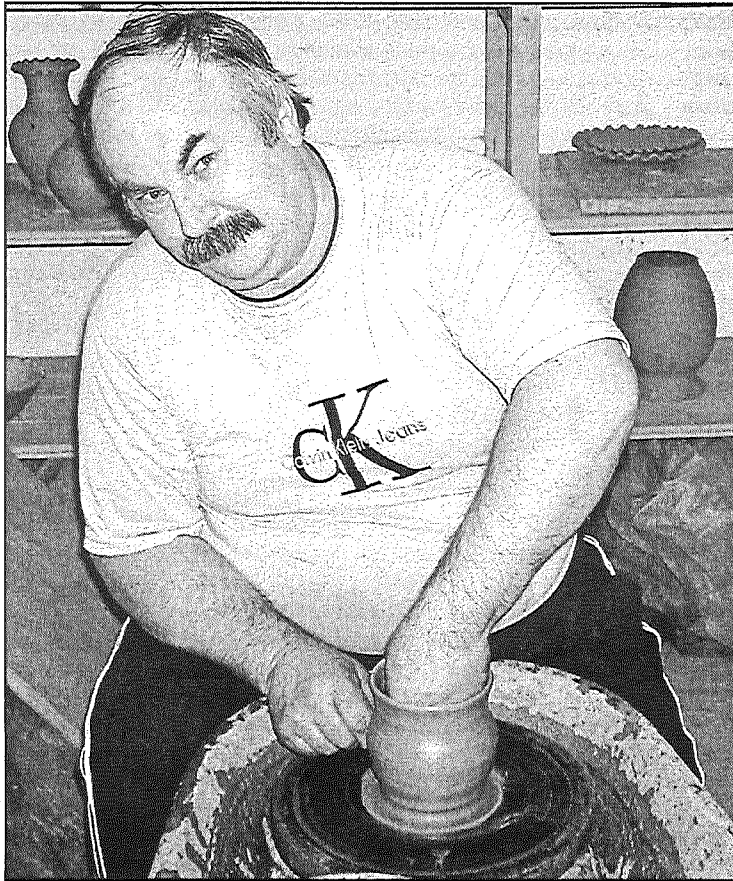
— Cik vērienīgi ar keramiku nodarbojaties tagad?

— Vidēji septiņus mēnešus gada siltajā laikā. Ar katru gadu strādāt keramikas nozarē kļūst aizvien smagāk. Eiropas Savienības stingro regulu dēļ tiek slēgti uzņēmumi, no kuriem keramiķi iepirka dažādas izejvielas glazūrām. Dažas no tām kādreiz iegādājāmies stikla fabrikā Līvānos, pēc tam Čehijā stikla ražotnē, bet tagad tā slēgta. Latgales mālu vēl pietiktu, keramiku arī, bet pēc ES normatīviem sanāk, ka kaitīga te viena, te otra glazūras sastāvdaļa. Kādreiz agrāk arī kafējnīcas un ēdnīcas pasūtīja šķīvjus, kafijas vai tējas servizes, bet tagad viņiem tādus neļaujot izmantot, atsaucoties uz svina klātbūtni glazūrā. Bet īstenībā tas augstajā apdedzināšanas temperatūrā iztvaiko, paliek tikai krāsainais stikls. Nākamgad vēl mēģināsim noturēties, bet nezina, kā būs tālāk.

— Kādas formas darbus gatavojat biežāk un kādas ir jūsu iecienītās krāsas? Kas ir kopīgs un kas – atšķirīgs no tēva daiļrades?

— Patīkamāk strādāt ar lielformāta darbiem, bet pēdējā laikā pieprasījums pēc liela izmēra vāzēm, krūzēm, dekoratīvajiem šķīvjiem sarucis, jo samazinājusies arī cilvēku pirkstspēja. Vairāk piekrišanas vidēja un maza izmēra traukiem. Gribi negribi, bet jāgatavo tas, pēc kā tirgū ir pieprasījums. Biežāk lietoju triš krāsas: brūno, dzeltenu un zaļo. Šajā ziņā mani darbi līdzinās tēva darinājumiem. Atšķirības jūtamas formu ziņā. Uzskatu, ka atdarināšana nav vajadzīga, katram jāizkopj mākslinieciskais rokraksts. Tagad dzīvei cits ritms, un man arī pacietības mazāk nekā tēvam, kurš varēja līdz apnikumam ilgi noņemt ar mazo formu darbiem.

Ja mūspuses iedzīvotājiem būtu jāatbild uz jautājumu, ar ko Latgale ievērojama kultūrvēsturiskā mantojuma jomā, daudzi bez ilgas domāšanas nosauktu Silajāņu keramiku. Divdesmitā gadsimta pēdējos gadu desmitos šie vārdi papildus komentārus neprasiņa. Šodien? Pāreja uz kapitālistiskajām ekonomiskajām attiecībām radījusi pārmaiņas arī no tautas nākušū amatnieku darbībā. Kā klājas slaveno Silajāņu keramiķu plejādes mantiniekiem mūsdienās, par to saruna ar JĀZEPU ČERNAVSKI, kurš turpina izcilā keramiķa, sava mūžībā aizgājušā tēva, Triju Zvaigžņu ordeņa IV pakāpes kavāliera Polikarpa Čerņavska podniecības tradīcijas, nenoguris griež podnieka ripu Čerņavska muzejā – darbnīcā, māla apstrādes procesu demonstrējot ekskursantu, kas tūrisma sezonas laikā šeit iegriežas, bet pa vakariem un naktīm... mīca miklu un cep pirādziņus kādā pārtikas ražošanas uzņēmumā.

● Preiļos, nelielā Talsu ielas namiņā joprojām ir vieta, kur griežas podnieka ripa, smaržo valganais māls, un kur laiks ir apstājies, jo māls tiek apstrādāts ar tādiem pašiem paņēmieniem kā sendienās. Attēlā Silajāņu keramikas tradīciju turpinātājs Jāzeps Čerņavskis. Foto: A.Dzerkalis

Man patīk arī svečturu veidošana, taču tas ir ilgs un piņķerīgs darbs, īpaši kaltēšana, kas ilgst pāris mēnešu garumā. Vienam pa šo laiku nošķiebjas žubura kronītis, otram zars nolūzt. Jāpdedzina pa diviem lāgiem, vispirms tā saucamajā «biskvīta» režīmā, otrreiz – augstākā temperatūrā. Ar vienu reizi to nevar apputināt glazēšanai, kam vajadzīgs mitrums. Glazūra jāuzlej pa otram lāgam, bet, jo vairāk lej, jo vairāk negatavais svečturis samīkst un sāk izjukt. Cieši jāievēro, lai zem tā nebūtu gaisa. Augstā temperatūrā tas sprāgs, saārdot svečturi. Gatavoju arī sviļpauniekus un citu sīkplastiku, šovasar bija pasūtījums stabuļu izgatavošanai.

— Vai Latgales māls ir pietiekami labs?

— Mūsu dzimta joprojām izmanto vienu mālu ņemšanas vietu Silajāņu tuvumā, kurā rakuši jau mana tēva slavenie skolotāji, keramiķi Polikarps Vilcāns un Andrejs Paulāns. No citiem māliem tas atšķiras pat pēc krāsas, ir ļoti tīrs, bez piejaukumiem. Neatrodas arī pārāk dziļi. Ekskavatoru neizmantojam, rokam ar lāpstām, un četras tonnas – tas ir daudzums, kādu atvedam vienā reizē. Ja lāpsta kaut reizi nošvirkst, atduroties pret grants vai kaļķa gabaliņu, tajā vietā darbu pārtraucam. Labāk pāris stundas pazaudēt, attīrot vietu jaunam rakumam, bet toties būs garantija, ka cepli trauks nesasprāgs. Kolhoza laikos keramiķiem māla rakšana bija aizliegta, vēl jo vairāk tāpēc, ka viņi nebija kolektīvās

kajiem izstrādājumiem?

— Biju savācis, lai kādreiz mazbērniem, kuru gan vēl nav, būtu kaut kas paliekošs no tā, ko vectēvs pratis un darijis. Bet... vajadzēja draugiem, radiem, paziņām. Būs jāpadomā vēl par šāda krājuma izveidošanu. Man prieks, ka Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā, J.Raiņa muzejā Jasmuizā, arī šeit, Polikarpa Čerņavska darbnīcā ir savāktas brīnišķīgas kolekcijas, kas dod priekšstatu par Latgales keramiķu darbu. Iepriekšējo paaudžu keramiķi bija tik izcili mākslinieki, ka, šaubos, vai vēl kādreiz Latgale piedzīvos tāda lieluma zvaigznes, kādi bija Polikarps Vilcāns, Andrejs Paulāns, Ušpeļu dzimtas keramiķi, vai arī, atskatoties vēl senākā pagātnē, — Ādams Kāpostīns, Kaļvu, Riuču un citu dzimtu podnieki.

— Jūsu vectēvs, tēvs, jūs pats esat ar mālu uz «tu». Bet kā ir ar jūsu sekotājiem? Vai tādi ir?

— Mans dēls Aleksandrs prot izvirpot, bet ar glazēšanu jau ir sarežģītāk. Tomēr, ja gribēs, iemācīsies. Meita dzīvo Irijā, studē, strādā un vismaz pašlaik ir tālu no keramikas. Mans svainis Jāzeps Caics ir nopietns sava ceļa gājējs keramikā. Arī viņa jaunākā meita Rīgā apgūst keramiku, bet znots Raivo Andersons jau ir pazīstams kā keramiķis, kas gan vairāk pārņem Rēzeknes keramiķu tradīcijas. Mana tēva brālīšis arī prata podnieka darbu, bet viņam nebija savas ģimenes. Ar mālu prot strādāt mans brālēns no mātes radu puses.

Viss atkarīgs no turpmākās situācijas. Ja Latgales mākslas amatnieku roku darinājumi atkal nāks cienā, domāju, ka tie jaunieši, kas guvuši šī darba iemaņas, tam pievērsīsies nopietni. Spriežot pēc aizvadītās vasaras, interese kļuvusi lielāka.

— Bet tagad pastāstiet, kā nonācāt kulinārijas jomā.

— Tā nu dzīvē ir sanācis. Vispirms Preiļos cēlu mājas. Esmu piedalījies visa siera rūpnīcas mikrorajona celtniecībā, strādājis arī citos būvdarbos. Remontēju pārtikas ražošanas uzņēmuma telpas un pamazām pārkvalificējos par mīklas mīcītāju, pēc tam par maizes cepēju. Tagad strādāju kulinārijas ražotnē.

— Vai keramiķa un konditora darbs kaut kādā ziņā viens otram nav līdzīgi? Jāmīca un jāveido, jāšauj karstā krāsni, jādekorē un jāglazē.

— Lidzība tāda, ka abi darbi vienlīdz smagi un atbildīgi. Nupat pēc rīdnieku pasūtījuma izcepām divas tortes, katru 15 kilogramu svarā.

Strādājam nakts maiņā, lai ritā veikali, skolas, pircēji saņemtu svaigu pasūtīto produkciju: pirādziņus, kūkas, tortes, plātsmaizes, pirāgus, rulletes. Nu jau sākas piparkūku cepšanas bums.

L.Rancāne

Teleradioloģijas iespēju demonstrācija – piecās slimnīcās vienlaikus

29. novembrī Preiļu slimnīcā notika teleradioloģijas tīkla iespēju demonstrācija. Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas speciālisti konsultēja kolēģus Preiļu slimnīcā, balstoties uz atsūtītajiem digitalizētajiem rentgena un datortomogrāfijas uzņēmumiem.

Pasākums tika organizēts saistībā ar teleradioloģijas tīkla izveides Latvijas un Lietuvas slimnīcās pārrobežu pilotprojektu INTERREG IIIA programmas ietvaros sadarbībā ar partneriem Latvijā (Preiļu, Ludzas slimnīcas, P.Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīca) un partneriem Lietuvā (Zarasai slimnīca un Kauņas Medicīnas universitātes slimnīca). Teleradioloģijas tīkla demonstrācija notika vienlaikus visās piecās slimnīcās. Tās laikā reģionālajās slimnīcās veiktie radioloģiskie uzņēmumi tika nosūtīti uz Stradiņa slimnīcu aprakstu veikšanai, no kurienes tika saņemtas diagnozes.

Lai risinātu situāciju, ka lokālajās slimnīcās trūkst radiologu vai arī vienīgais radiologs ir pārslogots, kā arī lai sniegtu augsti kvalificēta speciālista konsultāciju komplikētos gadījumos, ir izveidota sadarbības sistēma digitalizētu rentgena un datortomogrāfijas uzņēmumu pārsūtīšanai no lokālajām slimnīcām uz universitātes slimnīcu. Tas ļauj nodrošināt lauku iedzīvotājiem diennakts pieejamību radioloģijas pakalpojumiem un konsultācijām

bez viņu transportēšanas un lielajām pil-sētām.

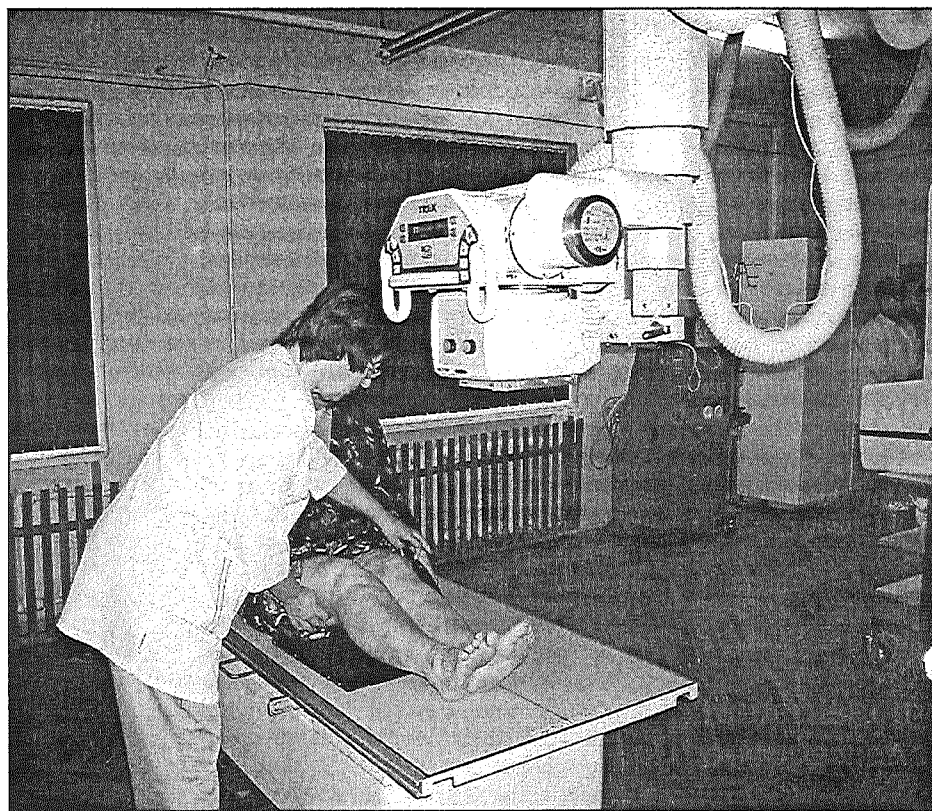
Par projekta ieviešanas gaitu informē vadošā partnera – SLA «Preiļu slimnīca» — speciāliste, projekta vadītāja Ināra Anspoka: — Projekta ietvaros ir izveidotas radioloģijas darba stacijas, iegādāti augstas izšķirtspējas monitori, slimnīcu rīcībā ir fosfora skeneri attālu digitalizācijai. Veikta speciālistu apmācība darbam ar teleradioloģijas aprīkojumu. Reāli notiek digitālu datu aprīte no Preiļu un Ludzas slimnīcām uz Paula Stradiņa Klīnisko universitātes slimnīcu, kā arī starp Zarasai un Kauņas slimnīcu Lietuvā un Stradiņa Klīnisko universitātes slimnīcu un Kauņas slimnīcu.

Preiļu slimnīcā izmeklējumu sūtīšana uz Paula Stradiņa Klīnisko universitātes slimnīcu uzsāka jau šī gada maijā. Līdz oktobrim interpretēšanai Rīgā šādā veidā tika saņemti 1174 rentgena uzņēmumi un 47 datortomogrāfijas attēli.

□□□

Teleradioloģija ir attālināta radioloģisko izmeklējumu slēdziena veikšana. «Teleradioloģijas tīkla izveides Latvijas un Lietuvas slimnīcās pārrobežu pilotprojekts» īstenots INTERREG IIIA programmas ietvaros un ir pirmais šāda veida projekts, kurš sniedz lielu praktisku guvumu pacientiem. Tas ir viens no soļiem ceļā uz e-medicīnas koncepcijas īstenošanu.

L.Kirillova

● Kopš šī gada maija, kad Preiļu slimnīcas mediķi uzsāka rentgena uzņēmumu un datortomogrāfijas attēlu sūtīšanu uz Paula Stradiņa Klīnisko universitātes slimnīcu, Rīgas speciālisti snieguši daudz konsultācijas sarežģītos gadījumos. Arī 29. novembrī rīkotās demonstrācijas laikā tika saņemtas divas diagnozes. Attēlā – rentneguzņēmumu pacientei veic Preiļu slimnīcas radiologa asistente Albina Vaļicka. Foto: A.Dzerkalis

Uz Dziesmu svētkiem Rīgā – ar sausmaizītēm krājumā?..

Nākamā gada vasarā, no 5. līdz 12. jūlijam, Rīga atkal dimdēt dimdēs XXIV Vispārējos Dziesmu un deju svētkos. Ja vien visi dziedātāji un dejojāji, savu pašvaldību atbalstīti, būs nokļuvuši galvaspilsētā... Ja vien nesēdēs tur pustukšiem vēderiem...

Par to, kā nodrošināt rajona koku, deju kolektīvu un folkloras kopu nokļūšanu uz svētkiem, kā viņus paādināt un izguldināt, kā nodrošināt dalībnieku drošību un veselību, 28. novembrī notikušajā kārtējā rajona padomes sēdē lema pašvaldību vadītāji.

35 kolektīvi = 854 dalībnieki

Vispārējie Dziesmu un deju svētki Preiļu rajona pašdarbniekiem arvien ir gaidīts notikums. Vairākus gadus ilgais sagatavošanās darbs un ilgās mēģinājuma stundas ir jāatalgo ar svētkiem, ar fantastisko kopības un vienotības izjūtu, kāda ir iespējama vienīgi reizē, kad kopā ir visa Latvija, stāstot par noskaņojumu, ar kādu dziedātāji un dejojāji pošas uz Rīgu, teic Preiļu rajona kultūras darba organizētāja Elvira Brovacka.

Visplašākais kolektīvu skaits, kas Vispārējos Dziesmu un deju svētkos pārstāvēs Preiļu rajonu, ir dejojāji – jaunieši, vidējā paaudze un seniori – pavisam 18 grupas no Līvāniem, Preiļiem, Riebiņu novada, Jersikas, Aglonas pagasta, Vārkavas novada. Kolektīvu vadītāji Gaida Ivanova, Andrejs Usārs, Ilze Broka, Dina Staškeviča, Anita Upeniece, Silvija Kurtiņa, Ināra Praņevska, Natālija Balode un Gaida Venta raitu dejas soli ir iemācījuši 399 dalībniekiem.

Ar 225 dalībniekiem svētkos būs pārstāvētas 10 folkloras kopas. «Vecvārkava», «Dzeipurs», «Turki», «Rūtoji», «Vydsmuiža», «Jumaleņa», «Naktineicas», «Ceiruleits», «Leiči» un «Mūderniki» savu vadītāju Andreja Vingra, Terēzijas Rubenes, Ilzes Rožinskas, Annas Kupres, Jāņa Teilāna, Annas Kārkles, Romualda Kairāna un Ingas Stafecas vadībā pielocījuši bagātīgu dziesmu pūru.

Dziesmu karos gatavi piedalīties 90 Preiļu rajona skolotāju kora «Latgale» un Līvānu novada kultūras centra senioru sieviešu kora «Sendienas» (abu koku diriģents ir Edgars Znutiņš) dalībnieki. Uz Rīgu pošas arī piecu vokālo ansambļu 100 dziedātāji.

Ja vēl pieskaita darba grupu 20 cilvēku sastāvā un tikpat daudz šoferu, pašvaldībām jānodrošina pavisam 854 cilvēku nokļūšana uz svētkiem, viņu ēdināšana un izmitināšana visas nedēļas garumā.

Lati, lati, lati...

Svētki ir dārgs prieks, īpaši apstākļos, kad inflācija *sit* tik augstu vilni. Pēc E.Brovackas sagatavotajiem aprēķiniem, lai aizvestu 814 dalībniekus uz Rīgu un izvīzinātu viņus pa koncertēšanas, mēģinājumu vietām un naktsmājām, nepieciešami 18 autobusi (līdz 45 – 50 sēdvietām). Aptaūjājot vairākus autobusu parkus, jau tagad ir skaidrs, ka viena šāda autobusa izmaksas nedēļai tiek lēstas ap 1000 latiem. Tātad, lielo autobusu ierei vien būs nepieciešami 18 000 latu.

Ar tukšu vēderu neviens nedziedās un nedejos, tāpēc jāsarēķina arī ēdināšanas izdevumi. Tās pašas inflācijas un straujā cenu kāpuma dēļ var paredzēt arī aptu-

venās reālās izmaksas: brokastīm – divi lati, pusdienām – trīs lati, bet vakariņām – divi lati. Matemātika vienkārša, vienam dalībniekam dienā nepieciešami septiņi lati, bet sešs svētku dienās būs vajadzīgi 42 lati. 42 lati x 854 dalībnieki = 35 868.

Naktsmāju nomas izdevumi divās Rīgas skolās ir sekojoši. Uz vienu dalībnieku paredzēts pusotrs lats dienā, ko, pareiznot ar seši, iegūstam deviņus latus. Visiem dalībniekiem naktsmājas izmaksās 7686 latus.

Visbeidzot jāņem vērā arī orgkomitejas darba izmaksas. Darba līgumiem un komandējumiem paredzēti 3000 latu, saimnieciskajiem izdevumiem – 6000 latu, medicīniskajiem izdevumiem – 1000 latu, policijas darba apmaksai – 1000 latu, svētku gājiena noformējumam – 800 latu, neparedzētiem izdevumiem – 1000 latu. Lats pie lats, un kopā – 12 800.

Un, lūk, galarezultāts – svētku prieks izmaksās 74 354 latus.

Uz pašvaldību rēķina?

XXIV Vispārējo Dziesmu un deju svētkiem nākamā gada valsts budžetā iestrādāta dotācija 3 777 890 latu apmērā mākslinieciskās un praktiskās norises nodrošināšanai. Taču no šīs summas tikai viens miljons un 50 tūkstoši latu paredzēts piešķirt pašvaldībām dalībnieku ēdināšanas un naktsmājām nodrošināšanai. Tā nu sanāk, ka katram dziesmu svētku dalībniekam maltītei dienā būs jāiztiek ar 3,5 latiem, kas ir tikai puse no aprēķinātajām reāli nepieciešamajām izmaksām. Tiek apmaksāts arī pusotrs lats, kas katram dalībniekam domāts naktsmājām izdevumiem.

Preiļu rajona padomes kultūras darba

organizētāja E.Brovacka stāsta, ka mūsu kolektīviem valsts dotē tikai 25 620 latus. Pārējā summa – 48 734 lati – jāsedz rajona pašvaldībām.

Sūta vēstules ministrei

Rajona pašvaldības cer uz sapratni, ko varētu izrādīt LR Kultūras ministrija un Latvijas Pašvaldību savienība. Šim abām institūcijām izsūtītas rajona padomes priekšsēdētājas Helēnas Streiķes parakstītas vēstules ar lūgumu «rast iespēju palielināt vai nu ēdināšanas izmaksas līdz septiņiem latiem katram dalībniekam vai arī segt transporta izdevumus svētku dalībnieku aizvešanai uz Rīgu un atpakaļ».

Šauboties par to, ka lūgums palīdzēt tiks sadzirdēts, rajona padomes sēdē pieņemts lēmums pašvaldības nākamā gada budžetā iestrādāt līdzekļus, kas domāti XXIV Vispārējo Dziesmu un deju svētku dalībnieku ēdināšanai. Pagastiem un novadiem jau laikus jādomā arī par transporta izdevumu segšanu. Kā padomes sēdē izteicās Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne, «jau sen bija skaidrs, ka pašiem nāksies savus pašdarbniekus vest uz dziesmu svētkiem».

Līdzīgās domās arī vairāki citi rajona pašvaldību vadītāji. Arī iepriekšējās reizēs situācija bijusi līdzīga, tāpēc nav jābrīnās, ka svētku nodrošināšanai valsts budžetā paredzētā ievērojamā naudas summa paliek Rīgā to rīkotājiem. Toties tiem, kas no Latvijas malu malām dodas uz galvaspilsētu un ar savu profesionālo sniegumu svētkos spodrina valsts tēlu, atliek savilkt jostas un iztikt ar patriotismu un līdzpaņemtajiem sausīņiem.

L.Kirillova

Latgales plānošanas reģions: paveiktais gada laikā

Novembrī apritēja gads, kopš Latgales plānošanas reģiona attīstības sēdē par padomes priekšsēdētāju tika ievēlēts Livānu novada domes un toreiz – arī rajona padomes priekšsēdētājs Andris Vaivods. Pirms tam padomes priekšsēdētāji rotējošā kārtībā mainījās ik pēc sešiem mēnešiem, Andris Vaivods bija pirmais, kas šajā amatā atbilstoši grozījumiem «Reģionālās attīstības likumā» tika ievēlēts patstāvīgi.

● Latgales plānošanas reģiona ģerbonis.

«Novadnieks» Andrim Vaivodam lūdzta pastāstīt par gada laikā padarītajiem darbiem, kā arī par nākotnes iecerēm.

Latgales plānošanas reģiona attīstības padomē (LPRAP) pārstāvēti visi seši reģiona rajoni, kā arī Daugavpils un Rēzekne. Preiļu rajonu padomē pārstāv Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Artūrs Štagars. Plānošanas reģions ir starpnieks starp nacionālās nozīmes institūcijām – ministrijām – un pašvaldībām, ievadā teica priekšsēdētājs. Padome darbojas saskaņā ar «Reģionālās attīstības likumu».

— Šis periods bija diezgan smags, — atzina Andris Vaivods, — ceru, ka turpmāk klāsies vieglāk, jo būs pabeigta administratīvi teritoriālā reforma, un reizē ar reģiona attīstības lietām nebūs jāstrādā arī pie pašvaldību apvienošanas kārtības.

Sakārtoti juridiskie jautājumi

Andris Vaivods stāstīja, ka saskaņā ar grozījumiem «Reģionālās attīstības likumā» kopš 2006. gada augusta LPRAP tika piešķirts juridiskais statuss, un bija jāveido jauna pašvaldība, jāstiprinās un jāpārveido, kas bija pamats padomes un aģentūras darbībā. Viens no nosacījumiem bija izveidot tādus struktūras administrācijas, kas spēš strādāt arī nākotnē. Šobrīd ir daudz nezināmā, teica Andris Vaivods attiecībā uz to, kas notiks pēc administratīvi teritoriālās un reģionālās reformas, bet ir jābūt gataviem, sākot ar 2008. gada 1. janvāri uzņemties teritoriālā plānojuma, kas attiecas uz reģionu, izvērtēšanu. Andris Vaivods atzina, ka ir izdevies izveidot struktūru, kas pārklāj visu plānošanas reģionu gan ar birojiem, gan ar pārstāvēniecību. Darbinieki ir jauni, perspektīvi, pirms tam strādājuši atbildīgos amatos, kur guvuši ļāvu pieredzi.

Gada laikā juridiski sakārtotas arī citas lietas, piemēram, kopsapulcē apstiprinātas padomes locekļu pilnvaras un viņu balsstiesības, izstrādāts nolikums, kārtība par dokumentu apriti, kā tas pienākas valsts iestādei.

Uz jaunajām LPRAP veicamajām funkcijām attieksies pasažieru pārvadāšanas jautājumi reģiona līmenī, izglītības koordinācija, civilās aizsardzības, veselības aprūpes lietas. Darāmā daudz katrā no šīm nozarēm.

Pašlaik viena no svarīgākajām jomām ir sagatavošanās nākamajam ES līdzekļu piesaistīšanas posmam, plānošanas periodam no 2007. līdz 2013. gadam. Ja nekas netiktu darīts, Latgale atkal varētu nonākt tādā situācijā, kāda piedzīvota iepriekšējā plānošanas periodā, kad saņēmām ļoti maz līdzekļu, teica Andris Vaivods. Jau pašlaik ir zināms, ka daudzus struktūrfondu virzienos notiks Latgalei labvēlīgā kvotu principa

LPRAP neatlaidīgas prasības tā tika iekļauta Latvijas – Krievijas robežšķērsošanas darba grupā, un tagad ir iespēja Andrim Vaivodam vai Ludzas rajona padomes priekšsēdētājam ar savām vēlmēm un ierosinājumiem piedalīties darba grupas sēdēs, raksturojot situāciju, ko Rīgas ierēdņi ne vienmēr pārziņā. Izdevies panākt arī pozitīvas izmaiņas, un viena no tādām ir jaunūzbūvētais ceļš posms transporta novirzīšanai uz gaidīšanas laiku, sanitārā stāvokļa uzlabošana, talonu sistēmas ieviešana, kas gan pašlaik vairs nedarbojas, jo esot pretrunā ar ES direktīvām. Reizēm rodas sajūta, ka robežu šķērsošanas problēmu atrisināšana tiek maksimāli brezmēta kādās interesēs «no augšas», un ir lietas, ar kurām būtu jānodarbojas izmeklētājiem, teica Andris Vaivods. Viņa aizdomas šajā jautājumā apstiprinājuši arī pēdējā laika notikumi, kuros iekļauts Zilupes mērs, kā arī vairākas citas amatpersonas. Viņš arī stāstīja, ka Krievijas puse ir vairāk sagatavojusies Vientuļu robežpunkta atvēršanai, kamēr Latvijai attiecībā uz šo vietu vēl nav pat sīki projekta. Ja austrumu kaimiņš to atvērtu, tad Latvijas pusē būtu liela *šmucē*. Sakarā ar pienesošanos Šengenā robežligumam dienās kārtībā parādījies arī jautājums par kādreiz pārraktajiem ceļiem robežas tuvumā. Ja lietuvieši tos sataisīs līdz robežai, tad mūsupusē lietojamu ceļu joprojām nebūs, teica Andris Vaivods, bet šis jautājums nerisinās.

Darba loks ir tik plašs, ka visu pat grūti aptvert, stāstīja LPRAP priekšsēdētājs, pieminot arī šī gada pavasari piedzīvoto Daugavas piesārņojumu ar Baltkrievijas izplūdušās naftas produktiem. LPRAP palīdzēja glābšanas darbu organizēšanā, un drīzumā pārbaudīs, vai Latvijas atbildīgās institūcijas šādu situāciju novēršanai ir sagatavojušas labāk, vai spēj savākt ūdeni izplūdušās naftas produktus. Upes krastos esošās pašvaldības glābšanas darbu organizēšanai izmantoja savus līdzekļus, un tie no valsts tika atgriezti tikai pēc LPRAP iejaukšanās.

2007. gads noslēgsies, pilnībā pabeidzot administrācijas struktūras sakārtošanu. Pašlaik LPRAP darbojas Livānu, Rēzeknes, Daugavpils un Rīgas biroji. Sāks darboties ES struktūrfondu info-centrs, kas līdz šim strādāja Latgales attīstības aģentūras pakļautībā, kā arī jaunizveidotā projektu plānošanas un ieviešanas nodaļa. Tiek izstrādāti un realizēti arī vietējie projekti reģiona ietvaros.

«Reģionālās attīstības likums» pašlaik tiek pārstrādāts, tāpēc pagaidām nav zināma kārtība, kādā padomes un priekšsēdētāja vēlēšanas notiks turpmāk, stāstīja Andris Vaivods. Tas ieviešis lielāku skaidrību LPRAP finansēšanā. Esam gatavi jauniem pienākumiem un uzdevumiem, nobeigumā teica priekšsēdētājs, un uzskatu, ka LPRAP ietekmes sfērai nākotnē vēl jāpalielinās, jo Latgales pārstāvēniecība tajās institūcijās, kas pieņem visai Latvijai nozīmīgus lēmumus, pagaidām ir maza. Viņš izteica cerību arī par ātrāku novadu veidošanas pabeigšanu, jo bez novadu centru izveides ir mazas iespējas tiem piesaistīt finansējumu. Tuvākie veicamie darbi ir Latgales attīstības programmas izstrāde, teritoriālās plānojuma izvērtēšanas funkcijas nodrošināšana, reģionālu attīstības projektu izstrāde un ieviešana.

L.Rancāne

Grozījumi vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumos

Sākot ar 2008. gada 1. janvāri, vietējo pašvaldību teritoriālās plānojuma izvērtēšanu un atzinumu sniegšanu nodrošinās plānošanas reģioni, informējot par Ministru kabinetā 13. novembrī apstiprinātajiem Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas sagatavotajiem grozījumiem Vietējās pašvaldības teritoriālās plānošanas noteikumos, «Novadniekam» uzsvēra Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Irēna Šaitere.

Vietējās pašvaldības teritoriālās plānošanas noteikumu grozījumi paredz, ka, sākot ar 2008. gada 1. janvāri, vietējo pašvaldību teritoriālās plānojuma izvērtēšanu un atzinumu sniegšanu nodrošina plānošanas reģioni, kas grozījumos noteikts 41.1. apakšpunktā. Norādīts, ka «pēc vietējās pašvaldības teritoriālās plānojuma galīgās redakcijas noteikšanas nav pieļaujamas izmaiņas teritoriālās plānotajā (atļautajā) izmantošanā un tās aprobežojumos».

Grozījumi veicinās plānošanas procesa efektivitāti, jo tiek saīsināts dokumentu izstrādes laiks, izslēdzot sabiedriskās apspriešanas pirmo posmu teritoriālās plānojuma grozījumiem, kā arī detālplānojumiem, kas tiek izstrādāti ar noteiktu mērķi, par pamatu ņemot apstiprināto vietējās pašvaldības teritoriālās plānojumu. Tomēr grozījumi, kā uzsvēra I.Šaitere, neizslēdz iespēju iedzīvotājiem saņemt informāciju par teritoriālās plānojuma grozījumu, detālplānojuma vai tā grozījumu mērķi, kā arī iespēju piedalīties un izteikt savu viedokli par jau izstrādātā dokumenta pirmo redakciju. Tāpat grozījumi nosaka prasības kvalitatīvam, bezmaksas topogrāfiskajam materiālam, kas tiek izmantots teritoriālās plānojuma vai tā grozījumu sagatavošanai.

Noteikumu grozījumi izstrādāti, pamatojoties uz teritoriālās plānotāju sniegtajiem priekšlikumiem, kā arī vietējo pašvaldību izteiktajiem komentāriem un ieteikumiem teritoriālās plānojuma izstrādes procedūras vienkāršošanai. Tāpat tie bija nepieciešami, lai novērstu iespēju atšķirīgi interpretēt noteikumus noteiktās normas.

Sagatavoja L.Kirillova

RIEBIŅU NOVADA SILAJĀNU PAGASTĀ

■ JAU MEKLĒ SKAISTĀKO ZIEMASSVĒTKU EGLI. Lai gan līdz Ziemassvētkiem vēl trīs nedēļas, pagasta teritoriālās pārvaldes vadītājs Juris Sparāns jau apklausina mežsaimniekus, lai noliktu kādu jaunaudzi, kur doties kuplākās Ziemassvētku egles meklējumos. Visdrīzāk, meža skaistule būšot jāmeklē pašvaldības īpašumā esošajos Ornišu mežos. Tā kā kultūras nama griesti ir sešus metrus augsti, vajadzīga krietni noaugusi egļe. Ar mājās vešanu gan vēl nesteigsies, jo telpās ir silti, tāpēc greznošana un lampiņu iedegšana plānota ap 19. decembri, kad sāksies svētku sarīkojumi skolēniem un pašvaldības mazuļiem.

J.Sparāns teic, ka arī kultūras darbinieki jau gatavojas svētkiem, paredzēti vairāki interesanti sarīkojumi.

■ PAR APVIENOŠANĀS NAUDU SAKĀRTO TA SILTUMPADEVES SISTĒMA. Beidzot ir silti un patīkami, nemaz nevar salīdzināt ar iepriekšējiem apstākļiem, tā atzīst teritoriālās pārvaldes vadītājs J.Sparāns. 13. novembrī Silajānos pabeigta apkures sistēmas rekonstrukcija pārvaldes, kultūras nama un pagasta bibliotēkas ēkā, kas izmaksājusi vairāk nekā 23 000 latu no apvienošanās vajadzībām piešķirtās dotācijas.

Jauns katls kurinātavā bija uzstādīts jau pērn, taču to neiedarbināja, jo siltumapgādes sistēma vēl nebija nomainīta. Tā kā ēka būvēta 1972. gadā, caurules un radiatori bija pamatīgi aizsērējuši. Sārūden sistēma pilnībā atjaunota, darbus veica SIA «Merteks» no Rēzeknes, kas apsolījusi arī divu gadu garantiju.

Apkures katla darbināšanai nepieciešama šķelda, par kuras piegādi noslēgts līgums ar kādu vietējo zemnieku saimniecību. Kurināmo piedev pēc vajadzības, jo šķeldas krātuve nav piemērota lieliem uzkrājumiem.

J.Sparāns skaidro, ka tuvākajā laikā sāksies ēkas logu un durvju nomaņa. Puse logu jānomaina jau līdz šī gada 31. decembrim, bet kopumā darbi jāpabeidz martā.

Vairākām rajona pašvaldībām var rasties problēmas Vispārīgo būvnoteikumu ievērošanā

Šī gada vasarā (26. jūnijā) Ministru kabinets pieņēma grozījumus 1997. gada 1. aprīļa noteikumos nr. 112 «Vispārīgie būvnoteikumi».

Grozījumi stājušies spēkā un to prasības būs jāievēro visiem. Taču, kā uzsver Preiļu rajona padomes plānošanas nodaļas vadītāja Irēna Šaitere, vairākās pašvaldībās var rasties problēmas, jo sakarā ar ieviesto jauno procesu – apvienotā projektēšana un būvdarbi – būvvalde pārbaudīs iecerēto atbilstību teritorijas plānojumam, tajā skaitā apbūves noteikumiem un spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Šajā sakarā viņa min faktu, ka vairākās Preiļu rajona pašvaldībās teritorijas plānojuma nav — tas atrodas vai nu tapšanas stadijā vai arī nosūtīts apstiprināšanai Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā.

Kopumā grozījumi Vispārīgo būvnoteikumos sadalīti trijos blokos — tajā skaitā jau minētais process par apvienoto projektēšanu un būvdarbiem; vienkāršota kārtība inženiertīklu pievadai un iekšējo inženiertīklu izbūvei, rekonstrukcijai vai renovācijai; pa-

stiprinātas ugunsdrošības prasības.

Vienkāršota kārtība

Esošo būvju īpašniekiem ir ievērojami atvieglotas pieslēguma procedūras esošajām inženierkomunikācijām un samazināts laiks, kas nepieciešams saskaņošanai (būvvaldē vairs nav jāiesniedz būvniecības iesniegums uzskaites karte, kā arī nav vajadzīga būvatļauja).

Grozījumi ļauj inženierkomunikāciju izbūves ierosinātajiem jeb pasūtītājiem ātrāk saņemt pakalpojumu ar noteikumu, ka šo komunikāciju (gāzes, ūdensapgādes, kanalizācijas, elektrības u.c.) turētājs ir izdevis attiecīgus tehniskos noteikumus un atļāvis pielietot vienkāršotu kārtību. Piemēram, ja tuvu jau esošai ģimenes mājai tiek uzbūvēta kāda no komunikācijām, piemēram, gāzes vads, mājas īpašnieks, pamatojoties uz vienkāršoto kārtību, varēs operatīvi izbūvēt gāzes pievadus uz savu namu.

Apvienotā projektēšana un būvdarbi

Process, kurš tiek dēvēts par

apvienoto projektēšanu un būvdarbiem, ir starptautiski atzīts un ļauj būvdarbus veikt vienlaicīgi ar būves projektēšanu. Galvenais ieguvums šajā gadījumā ir saīsinātie būvniecības procesa termiņi. Jaunā procedūra gan nav pielietojama valsts vai pašvaldību objektiem un ir alternatīva jau eksistējošai sistēmai, kas netiek atcelta. Valsts un pašvaldību objektiem tā nav izmantojama, jo sākotnējās izmaksas ir visai aptuvenas, bet publiskajā iepirkumā ir rīkojami konkursi, uzvarētāja noteikšanai ir nepieciešama pilnīga izdevumu tāme. Tāpat tā nav piemērojama gadījumos, ja būvprojekta izstrādi un īstenošanu Latvijas Republikas teritorijā vismaz 40% apmērā finansē starptautiskās finanšu institūcijas.

Apvienotās projektēšanas un būvdarbu procedūru ir jāizvēlas pasūtītājam un tā jāaskaņo būvvaldē. Tātad jaunais regulējums dod pasūtītājam (vienojoties ar atbildīgo projektētāju, kā arī saskaņojot ar būvvaldi) izvēles brīvību, pēc kādas formas veikt būvniecību – jaunās vai ierastās. Jaunā būvniecības forma ļauj izstrādāt izvērsto skīču projektu, kurā ir ietverts arī būvprojekts nulles

ciklam, kā arī saņemt būvatļauju visam objektam kopumā pēc izvērstā skīču projekta akcepta būvvaldē.

Jaunā kārtība vispiemērotākā ir izmantošanai daudzstāvu dzīvojamajai un citu sabiedriski nozīmīgu objektu celtniecībā, kurus būvē par privātiem līdzekļiem.

Ēku ugunsdrošība

Saistībā ar 2006. gada janvārī notikušo ugunsgrēku Rīgā Kempes ielā, kad bojā gāja vairāki cilvēki, kā arī citām līdzīgām ugunsnelaimēm, atbildīgo institūciju speciālisti izdara secinājumus par nepieciešamām papildus prasībām ugunsdrošībai.

Turpmāk sabiedriski nozīmīgām būvēm noteikumi nosaka ugunsdrošības prasību iestrādāšanu ugunsdrošības pasākumu pārskatā un tehniskajā projektā. Tas ir skaidrojošs dokuments, kurš jāiekļauj arī izvērstajā skīču projektā. Šajā dokumentā tiek iekļauts apraksts par būves ugunsdrošības raksturlielumiem, ģenerālpilns ugunsdrošības risinājumiem, ugunsdrošības prasības būvkonstrukcijām un plānošanas risinājumiem. Izvērtējami uguns-

bistamības riski un sagatavojams ugunsbīstamo zonu apraksts. Būs jāizvērtē arī ēku un būvju ugunsdrošības pakāpe, prasības nesošām un norobežojošām būvkonstrukcijām, kā arī citi ar ugunsdrošību saistīti faktori.

Papildus grozījumi

✓ Grozījumi Vispārīgajos būvnoteikumos vienkāršo mazēku (vienstāva būve ar platību līdz 25 m²) nojaukšanas kārtību. Tagad šādas būves nojaukšana saskaņojama vienīgi ar attiecīgo būvvaldi.

✓ Precizēta būves īpašnieka atbildība par būvniecības radīto seko novēršanu (būves vai tās daļas nojaukšanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu u.c.), ja būvniecība notiek bez akceptēta būvprojekta. Ja šis darbs netiek veikts, sekas var novērst pašvaldība, pieprasot visus ar šo darbu saistītos izdevumus segt būves īpašniekam.

✓ Ja būvniecība notiek divās stadijās, plānošanas un arhitektūras uzdevuma derīguma termiņš noteikts četri gadi.

L.Kirillova

Prezentēja jaunus dabas zinību priekšmetu kabinetus

Sākums 1. lpp.

Preiļu Valsts ģimnāzijas piebūves otrā stāva prezentācijā piedalījās rajona izglītības iestāžu vadītāji, pedagogi, skolēni, vietējās sabiedrības pārstāvji. Svinībās piedalījās arī 9. Saeimas deputāts, kādreizējais ģimnāzijas direktors Jānis Eglītis, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis, priekšmetu metodisko apvienību vadītāji. Jaunās telpas iesvētīja Preiļu Romas katoļu draudzes priesteris Māris Laureckis.

Savā uzrunā ģimnāzijas direktore Līgita Pauniņa pateicās pašvaldībai, pedagogiem, vecākiem, audzēkņiem un visiem, kas piedalījās un finansiāli atbalstīja telpu atjaunošanu un iekārtošanu. To renovēšana notika par 2006. gada valsts budžeta grozījumos piešķirtajiem līdzekļiem, izlietoti aptuveni 90 000 latu. Preiļu novada domes atvēlētais finansējums 10 000 latu apmērā tika izlietots mēbeļu iegādei. Savukārt modernie fizikas, bioloģijas, ķīmijas, matemātikas kabinetu un laboratoriju iekārtojumi sagādāti par ES struktūrfondu nacionālās programmas

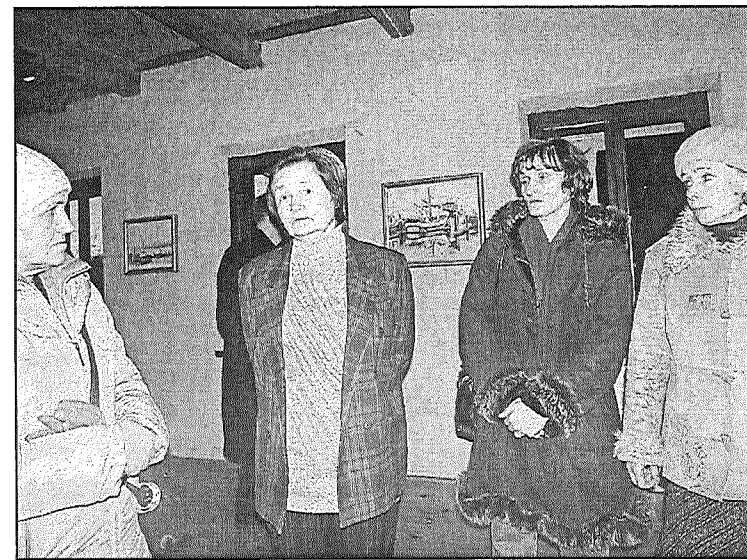
● Ģimnāzijas ciemiņi izmēģina jauno mikroskopu darbību modernajā bioloģijas kabinetā. Foto: A.Dzerkalis

projekta «Mācību satura izstrāde un skolotāju tālākizglītība dabas zinātņu, matemātikas un tehnoloģiju priekšmetos» līdzekļiem. Ģimnāzija ir to 12 Latvijas pilot-skolu skaitā, kas šajā projektā piedalās jau trešo gadu. Saņemti ievērojami līdzekļi kabinetu iekārtošanai un modernizācijai, un pašlaik tie pilnībā nodrošināti ar

vismodernākajām iekārtām stundu vadišanai, eksperimentiem, laboratorijas darbiem, ar daudzveidīgiem uzskates materiāliem. Prezentācijā piedalījās arī projekta ķīmijas komponenta vadītāja Vēlga Kakse, kā arī sabiedrisko attiecību speciāliste Kristīne Ilgāza.

L.Rancāne

Attālajiem kaimiņiem Preiļu rajonā patika

● Gulbenes rajona kultūras darbiniekiem Līvānu mākslas skolas izstāžu namā informāciju par vietējo mākslinieku aktivitātēm sniedza māksliniece Aida Rotčenkova (centrā).

Interesantā un neparastā meklējumos nav jābrauc uz tālām vietām, arī tuvi un netik tuvi kaimiņi var pārsteigt ar saviem sasniegumiem, tā, atvadoties no Preiļu rajona, teica Gulbenes kultūras darbinieki. Gulbenieši Preiļos un Līvānos ciemojās pagājušajā nedēļā. Delegācija sastāvēja no kultūras namu, muzeja un mākslas skolas darbiniekiem, to vadīja mūziķis, pedagogs Donāts Veikšāns.

Preiļos gulbenieši ciemojās novada kultūras centrā, kur tikās ar kultūras darbiniekiem, vēstures un lietišķās mākslas muzejā, apbrīvoja galvenās bibliotēkas telpas, iekārtojumu, fondu, modernās tehnoloģijas.

Līvānos ciemiņi iepazīna SIA

«Lettglas» ražotni, apjūsvoja stikla izstrādājumu klāstu muzejā. Gulbeniešus uzņēma arī mākslas un amatniecības centrs, Līvānu mākslas skolas izstāžu nams. Te ciemiņi aplūkoja mākslinieces Lienes Subatiņas gleznu izstādi, tikās ar mākslinieci Aidu Rotčenkovu. Brauciena laikā Gulbenes rajona kultūras darbinieki izmantoja iespēju iegādāties arī skaistos Preiļu rajona amatnieku darinājumus, vietējā ražojuma sieru, stikla izstrādājumus. Ciemiņus pavadīja rajona padomes darbinieki.

Mājup gulbenieši devās apmierināti ar redzēto un neslēpa, ka tas viņiem bijis jaunatklājums, ka Latgales mazajās pilsētās tik aktīva kultūras dzīve.

L.Rancāne

Kā palīdzēt riska grupām

Pagājušonedēļ uz mācību semināru «Sociālās uzvedības korekcijas programmu izstrāde riska grupu klientiem» pulcējās rajona pašvaldību sociālie darbinieki. Nodarbības vadīja Latvijas Universitātes lektore Daina Vanaga, kas šajā augstskolā lasa lekcijas topošajiem sociālajiem darbiniekiem un vada seminārus praktiķiem. Korekcija nozīmē labošanu vai precizēšanu, un šajā gadījumā ar to domāta uzvedības labošana, Daina Vanaga skaidroja «Novadniekam», atbildot uz jautājumu par mācību saturu. Savukārt ar riska grupām domātas dažādas sabiedrības daļas, jo saruna notika par cilvēkiem, kam būtu jāmaina uzvedība. Tie var būt gan pirmspensijas vecuma cilvēki, kas palikuši bez darba, un joprojām nav pielāgojušies šai tirgus ekonomikas sistēmai, gan mazu bērnu vecāki, kas nevar iekārtoties darbā, jo jāaudzina mazuli. Ar riska grupu saprotam arī tādu sabiedrības daļu, kas ar savu uzvedību negatīvi ietekmē pārējos, un tie ir likumpārkāpēji, stāstīja lektore. Tas attiecas arī uz nepilngadīgiem bērniem, kas veikusi likumpārkāpumus, jo neprot atrisināt savas problēmas, nemāk komunicēt, un šīs sakarsmes spēju trūkums veidojas gimenē. Pie riska grupām pieskaitāmi arī cilvēki, kas atgriezušies no ieslodzījuma vietām. Šādās grupās savas prasmes var pilnveidot arī mammas, kam nav zināšanu savu bērnu audzināšanā, teica Daina Vanaga. Bez riska grupām pastāv arī tā sauktās pašpalīdzības grupas, piemēram, atturības grupas, kas apvieno bijušos alkoholiķus, kuri izgājuši Minesotas programmas mācības.

● Preiļu rajona pašvaldību sociālie darbinieki koplā skaitā piedalījās seminārā par riska grupu uzvedības korekciju, ko vadīja Latvijas Universitātes lektore Daina Vanaga. Foto: A.Dzerkalis

Kāda tad ir šo riska grupu uzvedība? Lektore stāstīja, ka tā konfliktē ar sabiedrībā pieņemtajām valdošajām vērtībām un normām, un cilvēks nespēj normāli darboties un tikt galā ar savām problēmām. Ir viena daļa cilvēku, kas nav pietiekami sagatavota dzīvei un neprot risināt savas problēmas. To arī apguva sociālie darbinieki, — kā iemācīt riska grupām koreģēt savu uzvedību. Viena lieta ir piešķirt pabalstu vai iekārtot pansionātā, bet otra — strādāt ar cilvēku resursiem, palīdzēt viņiem mainīt uzvedību, iemācīties pastāvēt un ieņemt vietu darba tirgū.

Tēmas ievaddaļā tika runāts par sociālās korekcijas būtību un saturu, pēc tam tika apgūta teorētiskā bāze un metodes, bet nobeigumā apspriesti konkrē-

tu programmu izstrādes kritēriji. Daina Vanaga ar rajona sociālajiem darbiniekiem un arī bāriņtiesu pārstāvjiem jau tikās šopavas, kad notika saruna par sociālo rehabilitāciju.

Mācību sākumā rajona padome sviniģi sveica sociālos darbiniekus, kas ieguvuši maģistra izglītību sociālajā darbā — Ilzi Mičuli, Riebiņu novada Rušonas pagasta teritoriālās pārvaldes sociālo darbinieci un Ingu Sprūģi, Salenieku pansionāta sociālo darbinieci. Akadēmisko profesionālo izglītību sociālā darba jomā ieguvusi arī Ināra Kokina, Līvānu novada Turku pagasta sociālā darbiniece. Desmit sociālie darbinieki, kas mācās projekta ietvaros, studijas Rēzeknes augstskolā beigs nākamā gada martā.

L.Rancāne

Latgales reģiona Gazeles pulcējās Preiļos

Latgales uzņēmējiem veltītais seminārs interesentus no visa reģiona pulcēja 30. novembrī Preiļu novada kultūras centra konferenču zālē. Uz Gazeļu semināru bija ieradušies 55 reģiona uzņēmumu pārstāvji, tajā skaitā 15 bija no Preiļiem un rajona.

Jau septīto gadu pēc kārtas laikraksts «Dienas bizness» sadarbībā ar SIA «Lursoft» veido Latvijas straujāk augošo uzņēmumu — Gazeļu — sarakstu. Laikraksts apkopo datus par strauji augošām kompānijām, rīko seminārus uzņēmējiem, informē SIA «Izdevniecība Dienas bizness» mārketinga speciāliste Ilze Balcerbule.

Strauji augoši uzņēmumi daudzējādā ziņā līdzinās bērniem, kuri viena gada laikā strauji izstiepjas augumā un kļūst neveikli. It kā varētu lielus darbus darīt, bet nesanāk... Tā, uzrunājot semināra dalībniekus, strauji augošo uzņēmumu būtību un iespējamās problēmas tēlaini salīdzināja semināra moderators, SIA «Zināšanu pārnese un mārketinga» valdes priekšsēdētājs Roberts Dlohi, kurš savulaik uzkrājis ievērojamu pieredzi uzņēmuma «Severstall» izaugsmē. Tāpēc sarunas, diskusijas, viedokļu un pieredzes apmaiņa daudziem mazajiem un vidēja lieluma uzņēmumiem ir aktuāli nepieciešama.

Seminārā tika skatītas vairākas aktuālas tēmas — kā piesaistīt ES naudu uzņēmumu attīstībai (Ekonomikas ministrijas ES fondu ieviešanas departamenta ES struktūrfondu privātā sektora nodaļas vadītājs Gatis Silovs); vai valsts un reģionālie uzņēmēji risinājumu savai attīstībai redz līdzīgi («KPMG Baltics» finanšu pakalpojumu menedžeris Didzis Dejus); efektīvāka cilvēku kapitāla vadība (SIA «Eiro Personāls» vecākā konsultante Arta Biruma). Sarunas turpinājās par finanšu piesaistes veidiem uzņēmumu attīstībai, par eksportu un sadarbības iespējām ārvalstīs.

L.Kirillova

LASĪTĀJS JAUTĀ

Atbildes uz lasītāju jautājumiem sniedz VID Latgales reģionālās iestādes biroja priekšniece INGRĪDA GERIŅA.

Ja darbinieks dodas komandējumā uz ārzemēm, kā tiek aprēķināta pieļaujamā summa, kuru drīkst atmaksāt par izdevumiem attiecīgās valsts transportā?

Komandējuma naudas aprēķinu nosaka Ministru kabineta 2002. gada 28. maija noteikumi nr. 219 «Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem un darbinieku darba braucieniem saistītie izdevumi».

Darbiniekam komandējuma ceļa (transporta) izdevumus atlīdzina, ja viņš izmantojis dzelzceļa transportu, gaisa transportu, ūdens transportu, starpvalstu koplīdošanas autotransportu (autobusu) pēc ekonomiskās klases tarifiem vai tai pielīdzināmās klases tarifem. Atsevišķos gadījumos ar institūcijas vadītāja atļauju izdevumus var atlīdzināt pēc biznesa klases tarifem vai tai pielīdzināmās klases tarifem. Darbiniekiem, kas atrodas darba braucienā, izdevumi atlīdzināmi, ja nav iespējams tālāk pildīt darba vai dienesta pienākumus un tiek iesniegti attiecīgi apliecinājoši dokumenti. Ja darbinieks izmantojis minēto veidu transportu, viņam atlīdzina arī apdrošināšanas un komisijas naudu, kā arī izdevumus par biļešu pasūtīšanu un iepriekšēju iegādi atbilstoši iesniegtajam kvītam.

Darbiniekam par komandējuma laiku atlīdzina ārvalstīs veikto pārbraucienus izdevumus, ja tie paredzēti komandējuma dokumentā un ir iesniegti attiecīgi dokumenti, kas apliecina minētos izdevumus. Darbinieka braukšanas izdevumus attiecīgās valsts pilsētas sabiedriskajā transportā (arī taksometros) atlīdzina

par summu, kas nepārsniedz 30% no šai valstij noteiktās dienas naudas normas, ja ir iesniegti šādus izdevumus apliecinājoši dokumenti. Atsevišķos gadījumos, ja par vietējā transporta izdevumiem (metro, piepilsētas vai vietējais vilciens) darbinieks nevar uzrādīt attaisnojošus dokumentus (biļete ir palikusi kontroles aparātā), izdevumus var atlīdzināt ar institūcijas vadītāja rakstisku atļauju.

Kāda ir komandējuma dienas nauda kaimiņu un tuvākajās Eiropas valstīs? (Skat. tabulu.)

Vai sabiedriskā pasākuma norises vietās var tirtot cigaretes un alu? Kādas pavadzīmes ir jānoformē, pārvietojot šīs preces?

Šo kārtību reglamentē normatīvais dokuments — 2005. gada 30. augusta Ministru kabineta noteikumu nr. 662 «Akcīzes preču aprites kārtība». Ar alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu izbraukuma tirdzniecību sabiedriskā pasākuma norises vietās drīkst nodarboties komersanti, kuri ir saņēmuši speciālo atļauju (licenci) komercdarbībai ar tabakas izstrādājumiem vai alkoholiskajiem dzērieniem, vai alu.

Komersanti, pārvietojot tabakas izstrādājumus vai alkoholiskos dzērienus Latvijas Republikā, realizējot tos (izņemot mazumtirdzniecībā noteikto kārtību), kā arī pārvietojot tabakas izstrādājumus vai alkoholiskos dzērienus starp attiecīgajām komersanta struktūrvienībām, atbilstoši normatīvo aktu nosacījumiem noformē un pievieno pavadzīmi ar Valsts ieņēmumu dienesta piešķirti numuriem.

Kādēļ, saņemot pasta sūtījumu no citas valsts, vēl jāmaksā muitas nodoklis? Kādos gadījumos tas nav jāmaksā? Kāda kārtība tajos gadījumos, ja sūtījums ir no interneta veikala? Kur saņemama informācija par šādiem darījumiem?

Izdevumu diennakts normas komandējumam (darba braucieniem) uz ārvalstīm dažās no valstīm

Valsts vai teritorija	Dienas naudas (kompens. par papildu izdevumiem) norma (latos)	Viesnīcas maksas norma	
		valūta	summa
Bulgārija	25	eiro	130
Čehija	30	eiro	150
Igaunija	25	eiro	100
Lietuva	25	eiro	100
Polija	25	eiro	130
Rumānija	30	eiro	150
Slovākija	25	eiro	130
Slovēnija	25	eiro	130
Ungārija	25	eiro	130
Vācija	40	eiro	170
Baltkrievija	25	ASV	140
Krievija (Maskava un Sanktpēterburga)	40	dolārs	270
Krievija (izņemot Maskavu un Sanktpēterburgu)	25	eiro	190
Ukraina	30	eiro	200

mos, ja sūtījums ir no interneta veikala? Kur saņemama informācija par šādiem darījumiem?

No nodokļiem tiek atbrīvoti pasta sūtījumi, ko no trešajām valstīm (piemēram, ASV, Krievija, Ukraina, Baltkrievija) sūta viena privātpersona citai ES dzīvojošai privātpersonai, ar nosacījumu, ka sūtījums nav komerciāls un tā vērtība nepārsniedz 45 eiro. Ja pasta sūtījuma vērtība pārsniedz 45 eiro, tad tiek aprēķināti muitas maksājumi.

Visi starptautiskie pasta sūtījumi pēc muitas apskates veikšanas un muitas maksājumu aprēķina tiek nosūtīti uz attiecīgajām pasta nodaļām (pēc adresāta dzīvesvietas) un atrodas muitas kontrolē līdz muitas formalitāšu nokārtošanai.

Sūtījumu saņemšanas no interneta veikala kārtība ir tāda pati kā pasta sūtījumu gadījumā.

Tomēr ir izņēmumi — nelielas preces vērtības, kuru patiesā vērtība vienam sūtījumam kopā nepārsniedz 22 eiro, tiek atbrīvota no ievad muitas nodokļa, t.i., juridiskai personai, saņemot sūtījumu, tiek noformēts VAD (vienota administratīvā dokuments), un aprēķinātie nodokļi nav jāmaksā.

Pasta sūtījumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm netiek pakļauti muitas kontrolei. Informāciju par šādiem darījumiem var saņemt VID Latgales reģionālās iestādes Muitas darbību koordinācijas daļā, Rīgas ielā 4/6, Daugavpīlī, 101. kabinetā, tālruni 65406251, 65406292.

Sagatavoja L.Rancāne

Noteiks kārtību zemes kadastrālajai uzmērīšanai par valsts budžeta līdzekļiem

Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts noteikumu projekts kārtībai, kādā veic zemes kadastrālo uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem, «Novadnieku» informē Tieslietu ministrijas Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja vietniece Vieta Sprugaine. Līdz ar grozījumiem likumā «Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos», noteikumi, kas iepriekš regulēja zemes kadastrālo uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem ir zaudējuši spēku. Turklāt tie nosauca tikai personas, kam ir tiesības saņemt zemes uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem, bet nenoteica kārtību, kādā tā izpildāma. Tāpēc bija nepieciešams izstrādāt jaunu kārtību.

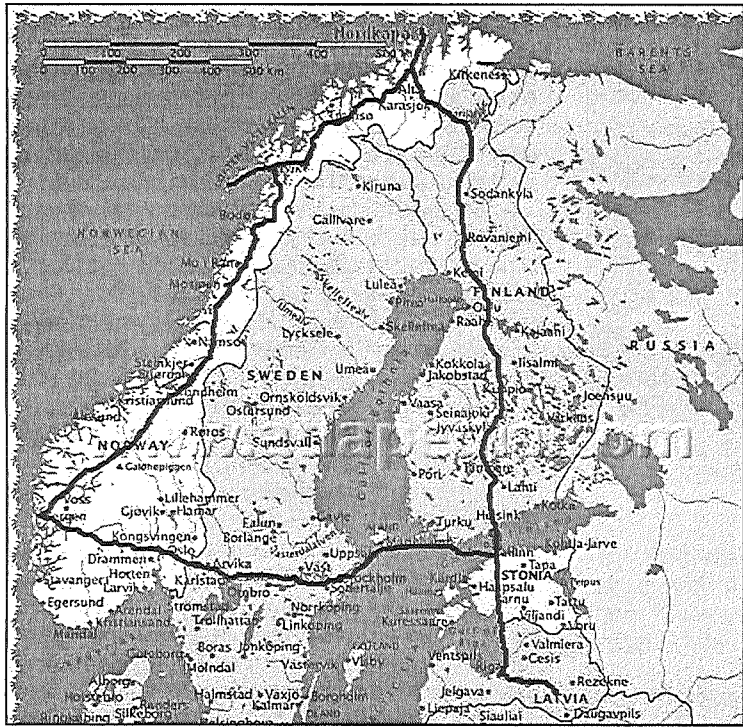
Izstrādātais noteikumu projekts nosaka kārtību un secību, kādā izskatāmi pieteikumi un tiek veikta zemes kadastrālā uzmērīšana par valsts budžeta līdzekļiem, ja tā saistīta ar zemes īpašuma tiesību atjaunošanu vai zemes īpašuma kompensēšanu ar līdzvērtīgu zemi bijušajiem zemes īpašniekiem, kuriem 1940. gada 21. jūlijā piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā, un viņus pārdzīvojušiem laulātajiem, bērniem un mazbērniem, politiski represētajiem un 1. grupas invalīdiem.

Noteikumu projekta autori uzskata, ka zemes kadastrālā uzmērīšana par valsts budžeta līdzekļiem dos pozitīvu efektu, jo bezmaksas pakalpojumu nodrošināšana labvēlīgi ietekmēs attiecīgās personu grupas, nodrošinot zemes reformas sekmiņu pabeigšanu zemes īpašuma tiesību atjaunošanā.

Atbilstoši Valsts zemes dienesta rīcībā esošai informācijai un veiktajām prognozēm, pašlaik vēl ir apmēram 7600 zemes vienību jeb 6600 īpašumu (vienā īpašumā vidēji 1,15 zemes vienības), kam jāveic zemes kadastrālā uzmērīšana par valsts budžeta līdzekļiem. Katra īpašuma uzmērīšanai paredzētās izmaksas ir 385 Ls.

Noteikumu projekts nodots saskaņošanai ministrijās.

Norvēģija — no ziemeļiem līdz dienvidiem

Kas jāzina par Norvēģiju?

- ✓ Norvēģijas Karaliste aizņem 385 tūkstošus km². Valstī ir 4,5 miljoni iedzīvotāju.
- ✓ Galvaspilsēta — Oslo ar ~500 tūkstošiem iedzīvotāju.
- ✓ Valsts galva — karalis. Pašreiz Norvēģijā valda karalis Haralds V, viņa dzīvesbiedre — karaliene Sonja.
- ✓ Parlaments — *storting*, kuru tauta ievēl reizi četros gados. Stortingā ir 169 deputāti.
- ✓ Administratīvi teritoriālais iedalījums ir *filke*, pavisam to ir 19.
- ✓ Valsts oficiālā baznīca — Evāņģēliski luteriskā. Karalis ir visas norvēģu baznīcas galva.
- ✓ Naudas vienība — Norvēģijas krona (NOK), 1 lats = 10,88 kronas.
- ✓ 1972. un 1994. gadā valstī tika rīkoti referendumi par iestāšanos Eiropas Savienībā, abos gadījumos rezultāts bija negatīvs.

«Ja uz Norvēģiju, tad tikai līdz galējiem ziemeļiem — Nordkapam. Ja nē, tad meklē citu gidu,» tā man teica tūrisma biroja «Relaks Tūre» gids Edvins Lakstīgala. Pēc divu gadu šaubīšanās es piekritu.

Bija dzirdēts tik daudz šausmu stāstu par braukšanu ar prāmjēm un iespējamām vētrām, par Trollju ceļa serpentīniem, par dzīvi kempingos un drausmīgo dārdzību veikalos. Beidzot to visu vajadzēja redzēt un izjust pašiem uz savas ādas.

2007. gada 16. augustā Daugavpils firmai «Dautrans» piederošajā 2006. gada izlaiduma autobusā, kas aprīkots ar dažādām «ekstrām», tiek iekrauta mūsu mantība. Soreiz līdz jāņem arī guļammais un gultas veļa, kā arī pārtika 14 dienām — sausās zupas, kartupeļu biezeni, konservi, speķis, cieti žāvētas desas, dažādi putraini, pārslas u.t.t.

● Tādus mēs ieraudzījām ziemeļbriežus caur autobusa logu.

Esam 46 ceļotāji, kuru vecums dažāds. Soreiz tas ir amplitūdā no 9 līdz 79 gadiem.

Patiesības labad gan jāsaka, ka mēs redzējām ne tikai Norvēģiju, bet nedaudz arī Somiju un Zviedriju.

Mūsu maršruts: Livāni — Tallina — Helsinki — Rovaniemi — Magerejas sala — Nordkaps — Alta — Lofotu salas — Tronheima — Dovres kalni — Trollju ceļš — Briksdāles ledājs — Bergena — Oslo — Stokholma — Tallina — Livāni.

Un ceļojums var sākties!

1. diena, 16. augusts

Ceļš līdz Tallinai aizrit nemanot. Neliela pastaiga pa vecpilsētu un mūs gaida prāmis «Super-seacat». Jūra mierīga, silti, uz klāja fotografējamies vēl pavisam vasarīgās drēbēs. Drīz tā nebūs. Tikai nieka 80 km un esam Helsinkos. Ekskursijā ar autobusu skatāmies vēsturisko centru — tīr-

● Grupas ceļotāji apskata Janam Sibeliusam veltīto pieminēkli.

gus laukumu, veco parlamenta ēku, prezidenta pili. Mūs pārsteidz klintī izcirstā baznīca, šķiet, cilvēka prātam un spējām nav robežu. Par to mēs pārliecināsimies vēl ne reizi vien. Protams, braucam arī skatīt izcilākajam somu komponistam Janam Sibeliusam (1865. — 1957.) veltīto pieminēkli. Te gan šķiet, ka vismaz pieminēkļa apkārtnē varētu būt iekārtota daudz labāk, bet pats pieminēklis ir interesants.

Mūsu ceļš ved tikai uz ziemeļiem, un drīz to arī izjūtam. Vēsi, lai neteiktu, ka auksti. Lietus. Izlaisti pieturā, drebināmies. Braucam ilgi, satumst. Tikai mūsu autobusa navigācijas sistēma māk nekļūdīgi atrast kempingu Somijas vidienē. Tumsā stiepjām savas mantas. No Livāniem nobraukti 976 km, plus 80 km ar prāmi. Ne-trūkst arī tādu, kas metas ezerā peldēties. Brrr!

2. diena, 17. augusts

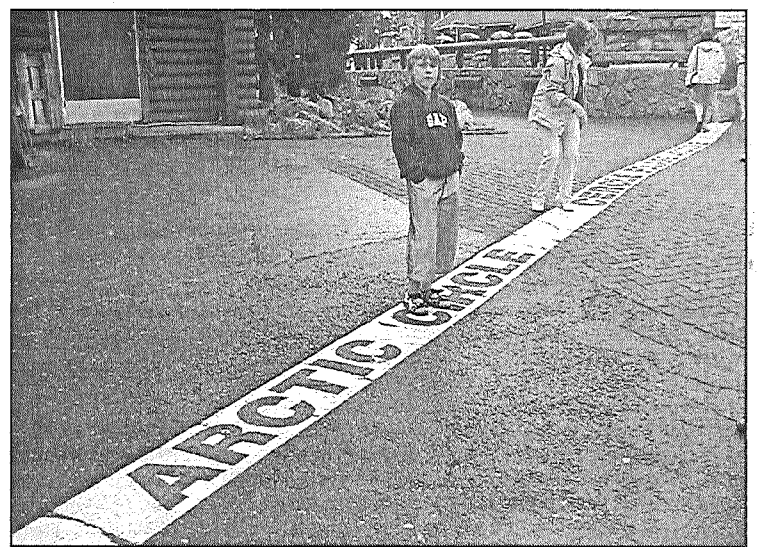
Rīts vienmēr cerīgāks! Tikai uz ziemeļiem, uz Lapzemes galvaspilsētu Rovaniemi, pie Ziemassvētku veciņa vasarā. Jā, ja gribi redzēt Salaveci un ar viņu nofotografēties, tad atver maku. Viena fotogrāfija ar Salaveci maksā 23 eiro. Ar saviem fotoaparātiem fotografēt nedrīkst. Cik izdodas sarēdzēt, Salavecis ir ļoti jauns. Pieļauju iespēju, ka kāds skolēns piepelnās, tēlojot Salaveci. Viss te ir komercializēts līdz neprātam. Ir lietas, ko var apskatīt arī bez maksas, piemēram, Salaveča mitnes teritorijā esošo milzīgo zīmi, kas liecina par to, ka cauri šai vietai iet Ziemeļu polārais loks.

Tālāk dodamies apskatīt Rovaniemi, tā ir Lapzemes galvaspilsēta. Pilsēta atstāj ļoti labu iespaidu, pārsvarā baltas mājas, viss sakopts. Joprojām turpinām ceļu uz ziemeļiem! Neliela pietura pie Somijas trešā lielākā ezera — Inari. Un tad nav tālu arī Norvēģijas robeža.

Jo tālāk uz ziemeļiem, jo vairāk parādās ziemeļbriežu. Pēc literatūras datiem to Norvēģijā ir ap 70 tūkstošiem. Man par pārsteigumu, tie ir augumā nelieli. To-

● Ziemassvētku veciņa mītne Rovaniemi, Somijā.

● Mūsu ceļotājs Dāvis uz Ziemeļu polāro loka zīmes.

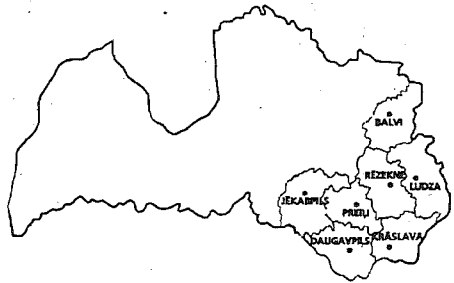
ties kas par ragiem! Īsts skaistums! Esam šķērsojuši robežu un iebraukuši Norvēģijā. Dzīvojam kempingā netālu no Karasjokas pilsētas. Mājiņās mums ierāda vietējais — sāms. Šo reģionu sauc Finnmarka un pamatiedzīvotāji te ir sāmi.

Norvēģijā ap 96% iedzīvotāju ir norvēģi, pārējos 4% veido sāmi un kveni, kas ir Skandināvijas pussalas pamatiedzīvotāji, nedaudz somi, zviedri, dāņi. Tagad

ir arī imigranti, kuri pārsvarā dzīvo Oslo un citās lielajās pilsētās. Iedzīvotāju blīvums Norvēģijā ir ļoti dažāds: vidēji tas ir 13 cilvēki uz kvadrātkilometru, Oslo un citur Dienvidnorvēģijā blīvums ir 105 cilvēki uz kvadrātkilometru, bet Finnmarkā tas ir tikai viens cilvēks uz kvadrātkilometru.

V.Caune,
biedrības «Baltā māja»
ceļotāju kluba vadītāja
Turpinājums sekos.

KAIMIŅU RAJONOS

Jēkabpils maizes kombināts gatavojas maksātnešpējai

SIA «Jēkabpils maizes kombināts» darbiniekiem jau divus mēnešus nav izmaksātas algas. Nesen notikusi strādnieku tikšanās ar uzņēmuma administrāciju, lai spriestu par šo un citām problēmām. Saņemta apstiprinoša informācija, ka algas strādnieki tiešām nav saņēmuši jau divus mēnešus. 23. novembrī pārtraukta arī ražošana.

«Brīvā Daugava»

LUDZAS RAJONĀ

Mednis aizgaiņā medniekus

Interesants piedzīvojums novembra sākumā gadījies mednieku kluba «Brīgi» medniekiem.

Tās bija parastās medības savā teritorijā. Igors Murašovs gāja dzinējos. Viss kā vienmēr, bet pēkšņi jūt, ka tieši viņam virsū lido liels mednis. Putns patiešām pielidoja apbrīnojami tuvu, neizrādot nekādas bailes. Lielais putns sekoja medniekam ilgu laiku. Sajūta bijusi tāda, it kā mednis ar saimnieka tiesībām centies izraidīt svešinieku no savas purva teritorijas.

Tā tas turpinājies labu brīdi. Nezinātājam pa gabalu mednis atgādinātu parastu mājas tītaru – tik neierasti tuvu tas pietuvojās cilvēkam.

Kad Igors satikās ar pārējiem kolēģiem, izrādījās, ka medni redzējuši vēl trīs mednieki. Kad purvā devušies visi kopā, tad gan putns atkāpies. Ar mobilo telefonu izdevies putni nofotografēt arī tuvplānā. Rets gadījums.

Tā vien gribas teikt, ka mednis cilvēkiem vienkārši norādīja, kurš mežā ir īstais saimnieks, un atgādināja, ka svešos īpašumos nav ieteicams uzturēties.

Pirms pāris gadiem Ventspils apkārtnē medņu gailis aizšķērsojis ceļu virsmežniecības mašīnai. Kad mežinieki izkāpuši no mašīnas, lai putnu aizbaidītu, tas nenobijies, taisni otrādi, centies uzbrukt, par ieročiem izmantojot knābi un spārnu. Tikai ar viltu izdevies medni no ceļa aizvilināt. Tas gan noticis pavasarī, rieta laikā, kad putnu uzvedība mēdz būt pavisam savādāka. Taču tādi gadījumi nenotiek bieži.

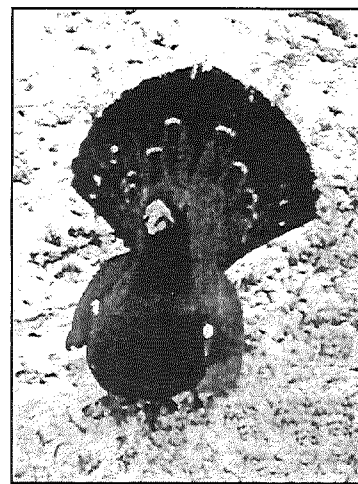
Medņi ir vislielākie fazānu dzimtas putni Latvijā. Medņu gailu svars var sasniegt pat četrus

kilogramus un vairāk. Putni ir no-metnieki. Medņi vislabāk par dzīves vietu izvēlas vecu priežu au-dzes.

Medņu skaits Latvijā samazinās, jo mežu platības strauji sarūk. Latvijā ligzdo ap 1000 medņu pāri, ziemo ap 2000 līdz 4000 putnu. Tā ir salīdzinoši reta suga, vieni no akmens laikmeta putniem, kuri saglabājušies līdz mūsdienām.

«Ludzas Zeme»

● Ar mobilo telefonu nofotografētais medņu gailis Ludzas rajonā.

JĒKABPILS RAJONĀ

Gāršenē atklāja grupu dzīvokli

Nesen bija svētki gan Aknīstes psihoneiroloģiskās slimnīcas pacientiem un darbiniekiem, gan iedzīvotājiem – beidzot tika oficiāli atklāts grupu dzīvoklis tiem iemītniekiem, kuri turpmāk mēģinās dzīvot ārpus stacionāra sienām.

Grupu dzīvoklis ir iekārtots Gāršenē pašvaldībai piederošajā ēkā. To izremontēja pagasta iedzīvotāji. Dzīvoklis ir iekārtots par Sorosa fonda – Latvija naudu. Projekts par grupu dzīvokli ir minētā fonda finansēts un Latvijas Cilvēktiesību centra atbalstīts.

Grupu dzīvokli mitināsies trīs bērnusie 3. rehabilitācijas nodaļas slimnieki – Broņislavs, Juris un Aldis. Viņi te ieradusies ar pašu sagādātajām mantām – Aldim ir līdzī savs televizors, Jurim – mūzikas centrs, bet Broņislavam – bajāns, jo viņš ir labs muzikants.

Jautāti par to, ko darīs ikdienā, visi trīs atbild, ka darba viņiem netrūkst un dikā nekad nav jāsēž. Aldim ir dārznieka pienākumi, un viņš strādā arī kafējnīcā «Paspār-nīte». Broņislava pārziņā ir stacionāra siltumnīca un lauku darbi, sākot ar stādīšanu, ravēšanu un citiem pienākumiem pavasarī, vasarā un beidzot ar apkārtnes sakopšanu.

Projekta līdzautore, s/o «Paspār-ne» valdes locekle Līga Rācene sacīja, ka organizācijas sapnis ir grupu māja pacientiem, kuri ir spējīgi dzīvot ārpus stacionāra. Taču ārņemju fondi šādiem nolūkiem piešķir arvien mazāk naudas. Jācer, ka minētās ieceres atbalstīs Labklājības ministrija.

Zemā sliekšņa centrs sniedz palīdzību

Jēkabpili tika atklāts Zemā sliekšņa centrs – telpas tiem cilvē-

kiem, kuri ir atkarīgi no narkotikām, kuri ir slimi ar bīstamām infekcijas slimībām (AIDS, sifiliss, C hepatīts). Viņi te var ierasties un meklēt palīdzību, saglabājot anonimitāti. Ar viņiem strādā centra vadītāja Uljana Tihomirova un kāda darbiniece, kura pati kādreiz ir bijusi atkarīgā. Viņa ir tā, kas cenšas apzināt intravenozo narkotiku lietotājus, atvest uz šejieni, iedrošināt. Te cilvēki saņem konsultācijas un ieteikumus, kā rīkoties tālāk. Te var apmainīt šīrces, nodot asinis analizēm.

Sogad Jēkabpils Zemā sliekšņa kabinetā ir izsniegtas 3800 šīrces, bet nodotas 3200. Konsultācijas meklējuši 48 intravenozo narkotiku lietotāji, bet apmeklētāju kopējais skaits – 216.

Laikā no 1. septembra 22 intravenozo narkotiku lietotāju vidū, kuri nodeva asinis, ir atklāti vairāki C hepatīta slimnieki, taču nav konstatēti neviens B hepatīta, AIDS vai sifilisa slimnieks.

Neparasta mūzikas pēcpusdiena

Jēkabpils pamatskolā viesojās ciemiņi no Rēzeknes rajona Gaigalavas pagasta – mūzikas instrumentu meistari Gunārs Igaunis un Ilmārs Dreļs. Viņi bija atveduši līdzī dažādus mūzikas instrumentus, ko gatavojuši paši. Tur bija citāra, kokles, mandolīna, balalaika, stabules, svilpes, somu dūdas, stabuļu komplekti, bungas, zvārguļi, vēja zvani, arī metalofoni un ksilofoni.

Mākslinieki bija atbraukuši, lai parādītu bērniem, kā skan šie neparastie mūzikas instrumenti. Vēlāk muzicēšanā piedalījās arī bērni – spēlēja citaru, metalofonus, sita bungas, klabināja un grabināja sitamos instrumentus. Mūzikas skolotāji kārtējo reizi pār-liecinājās, cik skolā daudz apdāvinātu, talantīgu bērnu un ar kādu aizrautību viņi piedalās šādos pasākumos.

Inflācija Jēkabpils bērniem liedz glāzi piena

Jau mācību gada sākumā «Valmieras piens», ar kuru skolas piena programmā sadarbojās liela daļa rajona skolu, paziņoja, ka inflācijas apstākļos valsts dotācijas nesedz bērniem domātās piena glāzes izmaksas. Tāpēc uzņēmums atteicās no dalības programmā. Dažviet bija atrasti citi piena piegādātāji, taču vairākās mācību iestādēs bezmaksas piens bērniem vairs nebija pieejams.

Jēkabpils dome grasījās šo problēmu risināt, uzstādot visās pilsētas skolās piena automātus, ko apkalpot grasījās uzņemties «Rīgas piena kombināts». Šim nolūkam tika pat atvēlēti 5000 latī. Taču neviens piena pārstrādes uzņēmums nepieteicās. Līdz ar to skolas piena Jēkabpili nebūs.

«Brīvā Daugava»

MADONAS RAJONĀ

Mācās izzināt vīna kultūru

Viens no Eiropas vietējo reģionālo pašvaldību mūžizglītības asociācijas ietvaros īstenojamiem Leonardo da Vinci programmas projektiem ir projekts «Sertificēta kvalifikācija Eiropas vīna sektorā».

Projekta iniciatori ir pārstāvji no Reinzemes – Pfalcas Vācijas, kas izvirzīja mērķi – palīdzēt izglītot vietējos mazos vīndarus, vienlaicīgi sarunā iesaistot Eiropas vīndaru zemes – Franciju, Vāciju, Itāliju, Spāniju, Ungāriju, kā arī Tehnoloģiju institūtu Polijā un dalībniekus no Latvijas.

— Mēs piekritām iesaistīties programmas veidošanā, jo šī programma nodarēs mūsu izglītības iestādēm, augstskolām, arodskolām, kas sagatavo attiecīgos speciālistus, — stāstīja aktivitātes koordinatore Latvijā Veronika Caune. — Tāpat programmu va-

rēsīm izmantot mūsu rajona mazo uzņēmumu (viesnīcu, viesu māju, restorānu) darbinieku ap-mācībai.

Par katru no moduļiem ir atbildīgs kāds no reģioniem. Latvijas puse iesaistīta divu moduļu – vīns un kultūra, un sadarbība tirdzniecības jomā ar profesionāliem patērētājiem – veidošanā.

— Mums bija jāapkopo Latvijas pieredze izglītības iestādēs, esam aptaujājuši augstskolas, arodskolas, pašiem bija jāizveido šo moduļu projekts, — turpina Veronika Caune. — Šobrīd notiek moduļu testēšana, eksperti izteiks savu viedokli, tad visi reģioni sanāks kopā, un 2008. gada septembrī varētu sākties programmas īstenošana.

Vaicājot ekspertam Dietmar Batz no Vācijas, kā viņš vērtē testa nodarbību dzirdēto, saņemta sekojoša atbilde:

— Nav viegli iedzīvināt vīna kultūru zemē, kur lielākā daļa cilvēku dzer alu vai vispār atturas

no alkohola. Priekšstats par vīnu Latvijā radies, galvenokārt apmeklējot tradicionālās vīna ražošanas zemes. Manuprāt, svarīgi ir parādīt saikni starp ēdienu un dzērienu, un vēl svarīgi – procesam jābūt abpusējam: cilvēkiem Latvijā jāatklāj vīna pasaule, un mums jāsaprot, kādu vīnu piedāvāt.

— Es specializējos vīna kultūras popularizēšanā, tradīcijās un šo tradīciju aplikācijā latviešu sabiedrībā, — atklāja Biznesa augstskolas «Turība» Starptautiskā tūrisma fakultātes lektors Ainārs Brencis. Klātesošos viņš iepazīstināja ar vīna kultūru un šīs kultūras problēmām Latvijā.

— Seminārā kopīgi noskaidrojām galvenās problēmas, kāpēc vīna kultūra nav iesakņojusies Latvijā, un viens no aspektiem ir latviešu sabiedrībā esošās tradīcijas. Kā zināms, Krievija dzērienu ziņā asociējas ar degvīnu, Latvijā vairāk ciena alu. Otra lieta, — esam ziemeļu valsts, un ziemā

cilvēki nereti izvēlas ko stiprāku, līdz ar to vīnam pie mums ir daudz konkurentu: alus, degvīns, konjaks, viskijs, pat tekila, — stāstīja Ainārs Brencis.

Semināra dalībnieki atzina, ka maksātspēja šais jautājumos nav problēma, nauda tautiešiem ir – dārgas mašīnas un dzīvokļi tiek pirkti, bet lielākā problēma ir stereotipi.

— Valda uzskats, ka visi vīni ir skābi, visi ir vienādi, nav vērts par tiem maksāt, — teica lektors. — Oponēt ir sarežģīti, jo viss sākas cilvēka galvā. Vispirms būtu jāieklausās, jāizprot, tad jāpieņem. Vīna pasaulē visu vīnu karalis ir sausais vīns. Saldos vīnus lieto reti, sevišķi saldinātos. Karstvēns vīna pasaulē vērtējas zemu, tas ir deserta ēdina papildinājums.

Lektors uzsvēra, jo vairāk sevi izglītojam, kā vīnu lieto pasaulē, jo labāk varam izprast un caur vīna patērišanu veidot savu nostāju.

Vīna izplatībai Latvijā neapšaubāmi traucē arī serviss: cilvēki

restorānos vīnu nepērķ, jo zina, ka vīns tiks pasniegts nepareizā temperatūrā, līdz ar to praktiski tiks «pazaudēts». Neprotam atvērt pudeli, servēt, vidusmēra restorānos cilvēki līdz ar to izvēlas alu vai minerālūdeni. Bez tam servisa personāls neprot rekomendēt un izstāstīt, kas viņu vīna pagrabos atrodas, tas nozīmē, ka cilvēkam pašam jābūt ekspertam, lai varētu novērtēt piedāvājumu, stāstīja Ainārs Brencis.

— Ar šī projekta palīdzību izglītosim sabiedrību, — uzsvēra lektors. — Nav noslēpums, ka, lai izvairītos no gripas, jāizdzer glāze sarkanvīna, jo tas ir vīrusu bende. Ja negribam nomirt ar sirdstrieku, tāpat vēlam lietot sarkanvīnu – kā asinsrites un vielmaiņas veicinātāju. Neņemot vērā šīs zināšanas, atsakāmies no galda kultūrai piederīgas vērtīgas sastāvdaļas.

«Stars»

10. LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Apstiprināti policistu palīgu darbības noteikumi

27. novembrī Ministru kabinētā apstiprināti Iekšlietu ministrijas sagatavotie «Policijas darbinieku palīgu darba organizācijas un pienākumu pildīšanas noteikumi», «Novadnieku» informē Iekšlietu ministrijas preses un sabiedrisko attiecību departamenta preses centra vadītāja Laura Karnīte.

Noteikumi nosaka, ka policista palīgam savā darbībā jāievēro brīvprātības, godprātības un bezatlīdzības princips. Valsts policijas priekšnieks vai Valsts policijas teritoriālās struktūrvienības priekšnieks ar rīkojumu nosaka policijas darbinieku, kura vadība palīgs strādās. Vienam policijas darbiniekam var būt vairāki palīgi.

Palīgam ir tiesības:

- sniegt palīdzību vadošajam darbiniekam pienākumu izpildē, veicot tehniskus vai organizatoriskus uzdevumus;

- nepārsniedzot pilnvaras, atklāt noziedzīgu nodarījumu un administratīvo pārkāpumu cēloņus un tos veicinošos apstākļus;

- palīdzēt veikt pasākumus administratīvā pārkāpuma vai noziedzīga nodarījuma notikuma vietas apsargāšanai;

- vadošā darbinieka uzdevumā noskaidrot likumpārkāpumā iesaistītās personas un likumpārkāpuma aculieciniekus un atbilstoši spējam sniegt palīdzību cietušajiem.

Palīgam ir pienākums:

- ievērot vadošā darbinieka norādījumus un strādāt vadošā darbinieka norādītajā kārtībā;

- nekavējoties ziņot policijai par noziedzīgiem nodarījumiem, kas tiek gatavoti vai notiek, un personām, kas tos gatavo vai izdara, bet neatliekamajos gadījumos, cik iespējams, patstāvīgi jāveic pasākumi noziedzīgu nodarījumu novēršanai un pārtraukšanai;

- palīgam ir pienākums sniegt palīdzību policijas darbiniekiem noziedzīgu nodarījumu un citu likumpārkāpumu novēršanā, pārtraukšanā un atklāšanā, kā arī sabiedriskās kārtības nodrošināšanā.

Palīgam uz darbības laiku tiek izsniegta īpaša parauga palīga apliecība.

Kā «Novadnieku» informē Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka palīdzē Liena Lāce, pašlaik pārvaldē ir reģistrēts tikai VIENS policista palīgs.

Policija uzsākusi akciju «Par gaišāku nākotni!»

Lai samazinātu ceļu satiksmes negadījumu skaitu, kuros cieš mazāk aizsargātie ceļu satiksmes dalībnieki (gājēji, velosipēdu un pājūgu vadītāji), Valsts policija 23. novembrī uzsāka akciju «Par gaišāku nākotni!». «Novadnieku» informē Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka palīdzē Liena Lāce.

Nemot vērā iepriekšējo gadu pieredzi, var secināt, ka, sākoties

rudens un ziemas sezonai, diennakts tumšajā laikā strauji palielinās satiksmes negadījumos cietušo mazāk aizsargāto ceļu satiksmes dalībnieku skaits. Cēloņi ir dažādi, sākot no vienkāršas neuzmanības un beidzot ar klaju satiksmes noteikumu ignorēšanu. Akcijas laikā tiks akcentēta gaisma atstarojošo elementu lietošanas nepieciešamība, kā arī tiks kontrolēta gājēju pārvietošanās pa ceļa pareizo pusi.

Policijas pārstāve skaidro, ka akcijas «Par gaišāku nākotni!»

ietvaros tiks organizēti profilaktiskie pasākumi un reidi gājēju drošības uzlabošanas jomā. To laikā ne tikai gājējiem, bet arī velosipēdistiem un pājūgu vadītājiem, kuri būs pārkāpuši Ceļu satiksmes noteikumu prasības, tiks sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli vai arī izsniegtas kvitē par soda naudas nomaksu. Tāpat personām tiks izskaidrota arī atstarotāju vai lukturu izmantošanas nepieciešamība un izsniegta atstarotāji.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes līdz 11. decembrim		
LAIKS	LIETAS DALĪBNIEKI	LIETAS BŪTĪBA
4. decembrī pulksten 12.00	Zigfrīds Priekuls	KL 230-1.p.1.d. – apsūdzēts par to, ka pārkāpa dzīvnieku turēšanas noteikumus, kā rezultātā cietušajai tika nodarīti viegli miesas bojājumi
4. decembrī pulksten 14.00	Santa Patmalniece	KL 231.p.2.d. – apsūdzēta par to, ka rupji traucēja sabiedrisko mieru, kas izpaudās acimredzamā necienā pret sabiedrību un ignorējot vispāri pieņemtās sabiedrības normas (huligānisms), kas bija saistīts ar miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam
5. decembrī pulksten 10.00	Aleksandrs Caics	KL 180.p.1.d. – apsūdzēts par zādzības izdarīšanu nelielā apmērā
5. decembrī pulksten 10.00	Guntars Jevdokimovs	KL 175.p.3.d., 193.p.4.d. – apsūdzēts par to, ka atkārtoti izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu (zādzību), iekļūstot dzīvoklī, kā arī nolaupija svešu maksāšanas līdzekli un atkārtoti to izmantoja
6. decembrī pulksten 10.00	Oļegs Gorins, Helēna Gorina	KL 130.p.1.d. – apsūdzēti par miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam
7. decembrī pulksten 10.00	Eduards Zoglo	KL 175.p.3.d., 180.p.2.d., 185.p.1.d. – apsūdzēts par svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
10. decembrī pulksten 10.00	Deniss Miklaševičs, Pāvels Romanovs	KL 177.p.2.d., 275.p.2.d. – apsūdzēti par to, ka viltoja dokumentus, kas piešķir tiesības, un izmantoja viltošos dokumentus mantkārīgā nolūkā un personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās
10. decembrī pulksten 14.30	Valentīns Ivanovs	KL 186.p.1.d. – apsūdzēts par to, ka, nevērtīgi rīkojoties ar uguni, tīši iznīcināja svešu mantu
11. decembrī pulksten 10.00	Lauris Kreimanis	KL 262.p.2.d. – apsūdzēts par to, ka vadīja transportlīdzekli alkohola reibumā bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām
11. decembrī pulksten 10.00	Leonīds Cvetkovs, Juris Jevdokimovs, Vitālijs Kozlovskis	KL 175.p.3.d., 314.p.2.d., 176.p.3.d., 180.p.2.d., 185.p.1.d. – apsūdzēti par to, ka Cvetkovs un Jevdokimovs atkārtoti izdarīja zādzību nelielā apmērā, Cvetkovs izdarīja laupišanu personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, bet Jevdokimovs iegādājās un realizēja mantas, zinot, ka tās iegūtas noziedzīgā kārtā

POLICIJAS ZIŅAS

Laikā no 26. novembra līdz 2. decembrim Preiļu rajona policijas pārvaldē reģistrēti 55 dažādi notikumi. Nedēļas laikā reģistrēti astoņi ceļu satiksmes negadījumi, pozitīvi vērtējams tas, ka notikušajās avārijās neviens nav cietis. Vēl reģistrēti pieci mantas tīšas iznīcināšanas vai bojāšanas gadījumi, kā arī četri tīšu viegļu miesas bojājumu nodarīšanas gadījumi. Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka palīdzē Liena Lāce «Novadnieku» informē, ka aizvadītajā nedēļā reģistrēts neierasti liels skaits zādzību, pavisam 21 gadījums.

Nepakļāvās policistu prasībām

26. novembrī Līvānos kāds 1983. gadā dzimis vīrietis, būdams alkohola reibumā, nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Vīrietis saukts pie administratīvās atbildības.

Vadīja auto bez tiesībām un alkohola reibumā

26. novembrī Riebiņu novada Rušonas pagasta teritorijā policijas darbinieki apturēja auto Opel Calibra. Noskaidrots, ka tās vadītājs, 1989. gadā dzimis jauniešs, pie stūres bija sēdies alkohola reibumā. Viņam nebija arī noteiktā kārtībā iegūtu transportlīdzekļa vadītāja tiesību. Par notikušo policija uzsākusi kriminālprocesu.

Izsisti logu stikli

27. novembrī policijā ar iesniegumu griezusies 1937. gadā dzimis Sutru pagasta iedzīvotājs. Viņa informēja par to, ka kāda cita, 1966. gadā dzimusi, sieviete izsitusi loga rūtis stiklu viņai piederošajai dzīvojamajai mājai. Lielāki zaudējumi ir kādam 1971. gadā dzimušam Aglonas pagasta iedzīvotājam. 29. novembrī viņam piederošajā jaunceltņā izsisti stikli 11 pakešu logiem. Par notikušo mantas bojāšanu uzsākts kriminālprocess.

Zādzība zādzības galā

✓ Pagājušajā nedēļā visaktīvāk darbojušies zagļi. Tā 27. novembrī Līvānu novada Turku pagastā

1956. gadā dzimis vīrietis konstatēja, ka viņam piederošajai kaltij uzlauzta durvis un no telpas nozagti pieci graudu transportieri, septiņi elektromotori, kā arī traktora radiators.

✓ Tajā pašā dienā Līvānos kāda 1980. gadā dzimusi sieviete konstatēja, ka no darba kabinetā atstātās somas nozagta viņai piederošā autovadītājas apliecība, kredītkartes un nauda.

✓ 28. novembrī konstatēts, ka Preiļos kādā kafējnīcā 1981. gadā dzimis vīrietis nozadzis 1977. gadā dzimušai sievietei piederošo mobilo telefonu.

✓ 28. novembrī zagļi paņēmuši elektroinstrumentus no 1976. gadā dzimušam vīrietim piederošās jaunbūves Līvānu novada Turku pagastā.

✓ Izrādās, zagļi nesmadē arī mazāk vērtīgas lietas. Tā 28. novembrī policijā reģistrēts iesniegums par to, ka Līvānos kādas mājas pagalmā nozagta uz virves žāvēties izkārtā veļa, kas pieder 1982. gadā dzimušai sievietei.

✓ Tajā pašā dienā Līvānu iedzīvotājs, kāds 1953. gadā dzimis vīrietis, konstatēja, ka zagts viņam piederošais automašīnas ZAZ 968 korpus dzeltenā krāsā.

✓ 29. novembrī Līvānu iedzīvotājs, 1977. gadā dzimis vīrietis, konstatēja, ka viņam piederošajai automašīnai VW Caravelle izsists labās puses priekšējais stikls un no salona nozagta automagnetoļa «Pieneer», kā arī 20 litru tilpuma kanna ar A-95 markas benzīnu.

✓ Tajā pašā dienā saņemts vēl viens iesniegums no Līvāniem. Izsitot loga stiklu, iekļūts 1979. gadā dzimušam vīrietim piederošajā vasaras virtuvē. No telpas nozagta automazgāšanas ierīce «Challenge».

✓ 30. novembrī Līvānu novada Turku pagasta iedzīvotājs, 1977. gadā dzimis vīrietis, konstatēja, ka viņa dzīvojamajai mājai salauzta durvis, izsisti logu stikli, sabojāta krāns un no mājas apņemti logu rāmji.

✓ Ari decembris rajonā sācies ar zādzībām. Tā 1. decembrī saņemts iesniegums par to, ka Preiļu pagastā kādam 1965. gadā dzimušam vīrietim nozagts motocikls IŽ Planeta 4.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Pasažieru apliecības saņēmēji arī Preiļu rajona skolēni

Noslēgusies Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD), Satiksmes un Iekšlietu ministrijas septembrī un oktobrī organizētā kampaņa «Piesprādzē! Neriskē!». Kampaņā piedalījās 370 Latvijas skolas, tajā skaitā arī 14 Preiļu rajona skolas, «Novadnieku» informē SIA «DPD Latvija» mārketinga un pārdošanas vadītājs Ainārs Gilis.

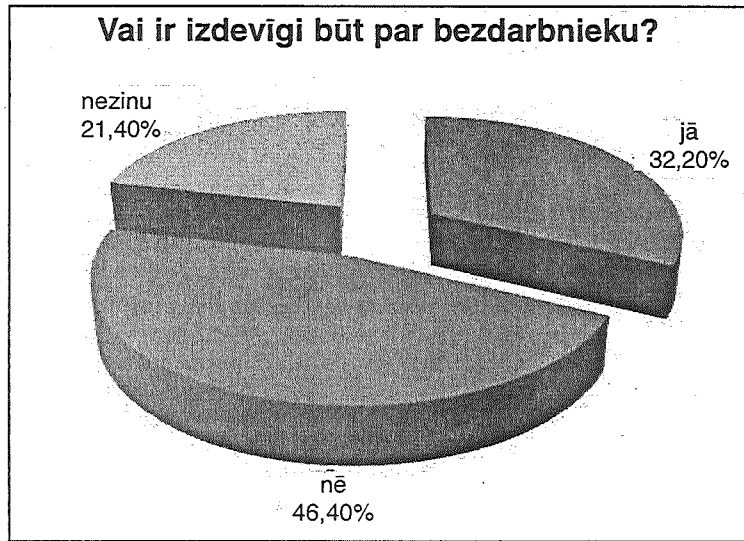
Kampaņas laikā «DPD Latvija» kurjeri uz Latvijas skolām nogādāja 10 501 Pasažiera apliecību. Latgales plānošanas reģionā tādas bija 1755, tajā skaitā Preiļu rajonā – 408. Apliecības saņēma Rožupes pamatskolas, Riebiņu vidusskolas, Jaunsilavas pamatskolas, Aglonas vidusskolas, Jersikas, Dravnieku, Vārkavas, Pelēcu pamatskolas, Līvānu «Pastariņa» skolas, Salas, Vanagu, Preiļu 1. pamatskolas, Līvānu 1. un Līvānu 2. vidusskolas audzēkņi.

Akcijas ietvaros skolēni saņēma mācību grāmatīņu «Droši uz ielas», pēc kuras apguves bērni tika aicināti aizpildīt pasažiera solījumu, ar savu un vecāku parakstu apliecinot, ka vienmēr automašīnā piesprādzēsies, kā arī ievēros citus satiksmes noteikumus. Par to no Robja biroja viņi pretī saņēma Pasažiera apliecības.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Aptaujas rezultāti internetā (no 26. novembra līdz 2. decembrim)

Vai ir izdevīgi būt par bezdarbnieku?

● «Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD,
MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika

Derīgs līdz 6. decembrim.

T		ā		l		r		.	
---	--	---	--	---	--	---	--	---	--

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par VIENU objektu.

Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtīna — viena zīme.

lesniedzēja vārds, uzvārds

Adrese, tālr.

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Sludinājumus «Novadniekā»
pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14.
Tālr./fakss 53-07057.

ĀRSTNIECĪBAS AUGU HOROSKOPS

Strēlnieks (22. novembris – 21. decembris) – lielās nātres (*Urtica dioica*)

Strēlnieki ir atklāti, labsirdīgi un labvēlīgi noskaņoti cilvēki, kuru ir grūti neiemīlēt, jo viņi vienmēr aizstāv vājakos, ir enerģiski, zinātkāri, prot ieinteresēt pārējos.

Urinceļu un barības vada iekaisumu ārstēšanai: tējkaroti izkaltētu lapu aplej ar glāzi verdoša ūdens un atstāj ievilkties uz 10 – 15 minūtēm. Nokaš un izdzer dienas laikā divās līdz trijās reizēs.

Vājās vietas veselībā: urinceļi un barības vads, tāpēc reizi dienā ieteicams dzert nātru uzlējumu, kas uzlabo vielmaiņu, aizkavē iekaisumu rašanos, darbojas kā urindzenošs, organisma attīrošs līdzeklis.

Galvas ādai un matiem: tējkaroti izkaltētu sakņu aplej ar verdošu ūdeni un atstāj uz 15 minūtēm ievilkties. Ar atdzesēto šķidrumu ieberzē galvas ādu un matu – tie kļūst spīdīgi un viegli.

DER ZINĀT

Brīļu kopšana ziemā

Ziemā visiem brīļainīšiem galvenā problēma, ar ko grūti cīnīties, ir brīļu aizsvīšana.

Arvien lielāku popularitāti iegūst brilles ar dzidrinātajām lēcām, kas ļauj ērtāk vadīt mašīnu, strādāt ar datoru. Parasti šim lēcām ir komplekss pārklājums – pašā pamatā ir cietinātais pārklājums, lai plastikāta lēcas būtu izturīgākas pret saskrābšānu, tad seko vairākas dzidrinātas pārklājuma lēcas, bet pēdējais ir hidrofobais pārklājums, kas atgrūž ūdeni. No aukstuma ienākot istabā, brīļu lēcas sasilst diezgan lēni un uz to virsmas kondensējas ūdens pilītes. Hidrofobais pārklājums ļauj šīm pilītēm ātrāk notecēt, lai brilles atkal ir skaidras un cilvēks var normāli redzēt.

Lai mazinātu brīļu aizsvīšanu, tiek piedāvāti dažādi līdzekļi – zīmuliši, smidzināmie šķidrums, salvetes, kas piesūcinātas ar īpašu šķīdumu; pret aizsvīšanas līdzekļi var būt iekļauti arī brīļu lēcu tīrīšanas preparātu sastāvā. Jārēķinās, ka visi šie līdzekļi būs jālieto regulāri, jo nav tāda brīnumlīdzekļa, kas ar vienu piegājienu novērstu aizsvīšanu uz visiem laikiem.

Pret brīļu aizsvīšanu lieto tautas metodes, piemēram, slēpošanas brillēm dažreiz izmanto saimniecības ziepes – ar tām ieziež brīļu iekšpusi un tad rūpīgi nospodrina ar salveti. Nopērkami speciāli pret aizsvīšanas šķīdumi sporta brillēm.

Brīļu slaucīšana

✓ **Nekādā gadījumā aizsvīdusās brīļu lēcas nevajadzētu slaucīt ar visu, kas pagādās par rokai, — cimdu, šalles stūrīti vai mēteļa piedurkni, kā nereti notiek. Tie nav pietiekami tīri, ziemā uz apģērba nejausi var būt nonākuši smilšu vai sāls graudiņi.**

✓ **Vispiemērotākās brīļu tīrīšanai ir speciālās mikrošķiedras salvetītes, kas izgatavotas speciāli šim nolūkam. Tās var būt divpusējas vai arī tādas, kam viena puse neslīd, lai būtu ērtāk lietot. Salvetītes regulāri**

jāmazgā vieglā, aptuveni 40 grādu siltā ziepjuēdienī. Tās nav obligāti jāgludina, bet jāžāvē izklātā veidā. Ja jūtams, ka salvetīte vairs tik ļoti nekalpo, pienācis laiks to mazgāt. Vienu salvetīti var lietot pietiekami ilgi. Maliņu apdare to pasargā no izīršanās. Mikrošķiedras salvetītes var ērti nēsāt līdz speciālos mazos maciņos.

✓ **Vienreiz lietojamās papīra salvetes, ja tās ir mikstas un kvalitatīvas, arī noder brīļu slaucīšanai.**

Jāmaina paradumi

Ir dažas lietas, kas ir vienlīdz aktuālas visos gadalaikos.

✓ **Brilles jāuzliek un jānoņem, turot ar abām rokām.** Ja cilvēks pierod to darīt ar vienu roku, ar laiku brīļu rāmis tiek sašķiebits, izskrūvējas un pazūd skrūvītes. Nevēlams apiešanās dēļ tā var notikt pat ar vislabākajām un dārgākajām brillēm.

✓ **Brīļu tīrīšanai jāizmanto pareizie līdzekļi.** Tam domāti speciāli šķidrums, noder arī silts ūdens un ziepes. Vispirms brilles noskalos, lai ūdens aizņem visu, kas uz tām sakrājies, tad lieto šķidrās ziepes, tad atkal skalos, ar tīru salvetīti nosusina un pēc tam noslauka. Nevajadzētu lietot šķidrumus, kas domāti mašīnu vājstikliem, logu stikliem vai spoguļiem – tā var sabojāt brīļu lēcas. Laiku pa laikam brilles der aizņemt uz optikas veikalu un notīrīt ar ultraskaņu (tā gan nederēs, ja brīļu ietvars ir no plastmasas vai izrotāts ar akmeņtīņiem).

✓ **Uzmanīgi ar sadzīves ķīmiju un kosmētiku!** Brillēs nevajadzētu turēt uz acīm, veidojot frizūru, lietojot matu laku un citus izsmidzināmus līdzekļus. Tas var sabojāt lēcas. Mājas apstākļos krāsojot matu, var ciest brīļu plastmasas detaļas – tās kļūst neglitas, matētas. Ja bez brillēm uz savu redzi nevarat paļauties, tad, veicot šādus darbus, labāk valkājiet kādas vecas brilles, kuras nav žēl sabojāt.

«Māja»

SLUDINĀJUMI ● REKLĀMAS ● SLUDINĀJUMI

Pārdod

AUDI 100 (1983.g. izl., 1,8 karburators, jauna TA). T.25905488;

AUDI 100 (2,0 dīzels, 1989.g. dzinējs, ritošā pēc remonta, samaksāti nodokļi, nav TA, Ls 600). T.26768740;

AUDI 100 C4 (1994.g. izl., zaļā perlmutra krāsā, teicamā stāvoklī, jaunas riepas, signālizācija), BMW 525 (1988.g. izl., TA, lietie diski). T.26821487, 29497427;

AUDI 80 (1985.g. izl., TA līdz 29.01.2008., remontējama ritošā daļa, dzinējs un virsbūve — kārtībā, Ls 220). T.22431908;

AUDI 80 (1990.g. izl., 1,8 l, pelēkā metāliskā krāsā, TA, lūka, centrālā atslēga, M+S riepas, teicamā tehn. stāvoklī). T.29275858;

AUDI 80 B4 (1992.g. izl., TA, labā stāvoklī) vai maina pret BMW. T.28378334;

AUDI 80 B4 (1993.g. izl., 2,0 l, melna, TA līdz 21.09.2008., ABS, signālizācija, lūka, stūres pastiprinātājs, miglas lukturi). T.26168896;

AUDI A4 (1,6, 1995.g. izl., sedans, zila, elektro, ABS, signālizācija, lūka, lietie diski, MP3, TA, 3750 EUR) vai maina. T.29707180;

AUDI A4 (1995.g. izl., 1,8i, gāze - benzīns, pelēkā metāliskā krāsā, mūzika, lietie diski, ABS, TA līdz 09.2008.). T.26488410;

AUDI A6 AVANT QUATTRO (1996.g. izl., 2,8i, 30 V, tumši zaļā). T.29468982;

AUDI B4 AVANT (1993.g. izl., TA līdz

23.04.2008., melna, ABS, signālizācija, kondicionieris, 2700 EUR). T.28336868;

BMW 318 i (1991.g. izl., TA, lūka, lietie diski, teicamā tehn. stāvoklī). T.26194410;

BMW 320 (lietie diski, 17 kondicionieris, ādas salons). T.29964244;

BMW 520 (1987.g. izl., TA, tumši zila, labā tehn. un vizuālā stāvoklī). T.29193980;

BMW 520 (2,0, 1997.g. izl., zila, lūka, piekabes āķis, spoilers, lietie diski, elektro, signālizācija, imobilizēta). T.29214140;

BMW 520 i (24 v, 1992.g. izl., nesen no Vācijas) vai maina. T.26521355;

LATVENERGO SADALES TĪKLS

Cienījamie klienti!

Sakarā ar plānotajiem rekonstrukcijas darbiem tiks pārtraukta elektroenerģijas piegāde **Preiļu rajonā:**

Rožkalnu pagastā
10. un 11. decembrī no 9.00 līdz 16.00

● TP-5561 Augšmukti

Rožupes pagastā
12. decembrī no 9.00 līdz 16.00

● TP-5538 Jaunbirzāki, Stares

Preiļos

7. decembrī no 9.00 līdz 17.00 un

10. decembrī no 9.00 līdz 16.00

● TP-2095 L-12 Mehanizatoru iela 3, Pils iela 1-4, 6, 6a, 8

11. decembrī no 9.00 līdz 16.00

● TP-2188 L-4 Skolas iela, Talsu iela, Liepājas iela, Līvānu iela, Varakļāņu iela

Preiļu pagastā

10. decembrī no 9.00 līdz 17.00

● TP-2184 Līči (arī gateris)

11. decembrī no 9.00 līdz 17.00

● TP-2191 Buki

Informācija: 8020404

Atvainojiet, ja rodas neērtības.

BMW 525 (1988.g. izl., signālizācija, TA līdz 29.10.08., lietie diski, teicamā stāvoklī, 1750 EUR). T.29497427;

BMW 730 (1991.g. izl., TA, baltā krāsā, lietie diski, ABS, lūka, el. spoguļi, centrālā atslēga). T.26535929, 26336731;

CITROEN MX BREAK (2,1_Di, 1993.g. izl., zaļā metāliskā krāsā, el. stikli, spoguļi, sēdekļi, signālizācija, stereo, teicamā stāvoklī, Ls 1000). T.26465677;

FORD GALAXY (12.1998.g. izl., 1,9 TDI, dīzels, 6 l/100 km, 165000 km nobr., servisa grāmata, pilna mašīnas apkope FORD centrā, viens saimnieks). T.28882073.

Turpinājums 12. lappusē.

5. decembrī Aigara Kalviša valdība noliks savas pilnvaras. Ko vēlaties redzēt viņa vietā par premjeru?

Helēna Koroševska, pensionāre no Riebiņu novada:

— Uz šo jautājumu grūti atbildēt. Manuprāt, tas varētu būt Ivars Godmanis, kurš sevi parādījis kā stingru un prasīgu politiķi. Viņa valdība, kas strādāja tūlīt pēc Latvijas neatkarības at-

jaunošanas, gan piejāva kļūdas, tomēr Godmanis tās ir atzinis un sapratis. Neatkarīgi no tā, kas būs jaunais premjers, es novēlu vairāk ieklausīties tautas balsī, nevis visu izlemt pēc savā prāta.

Marija Nageviča, pensionāre no Preiļiem:

— Lai valdības veidotāji paši izlemj, ko iecelt par premjeru, taču tam jābūt labam, taisnīgam, kas rūpētos par to, lai iedzīvotāji nepamestu Latviju. Man arī Kalvītis neko sliktu nebija izdarījis.

Pjotrs Grigolovičs no Preiļiem, bezdarbnieks:

— Par politiku interesējos reti. Par Kalviša valdību nevaru teikt neko — nedz sliktu, nedz labu. Ceru, ka jaunā valdība par cilvēkiem tomēr interesēsies vairāk. Lai viņi tur, augšā, paši lemj, kāds premjers tautai būtu labāks.

Velta Mizovska, Latvijas Universitātes studente:

— Nevēlos, un domāju, ka tam piekritīs arī citi, lai valdību atkal vadītu kāds cilvēks no Tautas partijas. Pietiekoši daudz tā ir «pastrādājusi». Kaut gan dažā ziņā tā vērtējama arī pozitīvi, piemēram, vairāk naudas novirzīja Preiļu sakārtošanai. Taču pieļāvusi arī daudz negatīvu — augstu inflāciju, ko vajadzēja sen apkarot. Pieļautas arī spekulācijas ar nekustamo īpašumu. Par premjeru varētu būt kāds no «Jaunā laika», ja vien atrastos atbilstoša kandidātūra un kopēja valoda ar pārējiem valdības veidotājiem.

Natālija Vasiljeva no Preiļiem, medmāsu palīdzē:

— Man vienalga, kas nāks Kalviša vietā. Premjera izvirzīšanu mēs taču nevaram ietekmēt. Ko viņi paši augšā gribēs, to iecels. Kāds būs, ar tādu arī dzīvosim. Protams, gribētos dzīvot labāk, lai dzīves dārdzība nebūtu tik liela, bet algas būtu augstākas. Mēs reanimācijā strādājam diennakti no vietas, smagi slimu pacientu ir ļoti daudz, darbs nogurdinošs un atbildīgs, bet par to saņemam nieka grašus.

L.Rancāne
Foto: A.Dzērkalis

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

Viss par Tapro: www.tapro.lv

tapro būvēsim profesionāli

No 3. decembra OSB-3 mitrumizturīgās plātnes Tapro veikalos maksā tikai

12 mm, 2500*1250 mm	5.06	3.69	LVL
18 mm, 2500*1250 mm	7.59	5.59	LVL
22 mm, 2500*1250 mm	9.28	6.79	LVL

Jūsu tuvākie Tapro veikali:

Preiļos, Brīvības ielā 75a, tālrunis: 65323044
Daugavpili, Stacijas ielā 129d, tālrunis: 65476900

Ziemassvētku dāvana tieši Jums!

Mēbeles uz kredīta ar atlikto maksājumu līdz 3 mēnešiem kopā ar GE Money, arī bez pirmās iemaksas!

- * Mīkstās mēbeles;
- * sekcijas;
- * virtuves iekārtas;
- * mēbeles bērniem
- * un daudzas citas mēbeles mūsu veikalos!

Rēzeknē, Latgales ielā 70, tālr. 4625729, Viļānos, Brīvības ielā 18, tālr. 4662926. Noformēšana tieši veikalā. Piegāde līdz mājai. **Gaišus Ziemassvētkus un laimīgu Jauno gadu!**

Pērk metāllūžņus, akumulatorus, demontē metāla konstrukcijas.

Tālr. 29398561.

Firma pērk APSES zāgbaļķus:

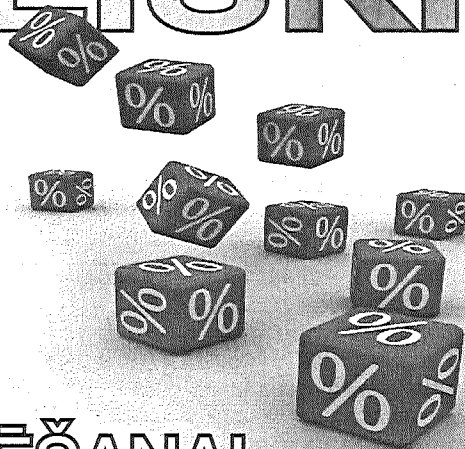
- A klase 30 LVL/m³;
- 1. šķira 25 LVL/m³.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 29492162.

NAUDAS KREDĪTAM LIELISKI

ĀTRA UN VIEGLA NOFORMĒŠANA!

InservissCredit

SOCIETE GENERALE GROUP

Preiļi, Brīvības 2, tālr. 53 81125

Valsts aģentūra «Sabiedrības veselības aģentūra» Rēzeknes filiāle aicina darbā **sabiedrības veselības analītiķi** (darba vieta Preiļos).

Prasības:

- augstākā izglītība medicīnas vai sabiedrības veselības speciālista specialitātē;
- prasme strādāt ar datoru;
- valsts valodas un vēlams svešvalodas zināšana;
- spēja strādāt patstāvīgi un komandā;
- radoša pieeja darbam;
- spēja analizēt, apkopot informāciju, sagatavot to materiāla un informatīva raksta veidā;
- komunikabilitāte, loģiska domāšana, izteikta atbildības izjūta.

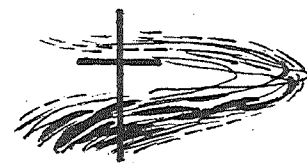
Kandidātiem pieteikties personīgi VA SVA Rēzeknes filiālē Rēzeknē, Zemnieku ielā 16a, Tālr. 64622089.

Pārdod

Sākums 11. lappusē.

FORD GALAXY (2,0 benzīns, 1995.g. izl., tumši zilā krāsā, mazs nobraukums, jauna TA, no Lietuvas, 4400 EUR). T.26540197;
FORD MONDEO (1,8 TD, 1994.g. izl., TA, UNIVERSAL, 1000 EUR). T.26512042;
FORD MONDEO (1993.g. izl., TA, 1,8 l, pelē-

ka, lūka, viss elektro, Ls 1200). T.29988970;
FORD SCORPIO (2,5 TD dzinēja detaļas, ĀK, starteris, turbīna). T.26436441;
FORD TRANSIT (1990.g. izl., 2,0 dīzēlis, 9 vietas, tikko no Vācijas, Ls 500). T.27117823;
GAZ 51. T.22409104;
HYUNDAI SONATA (1994.g. izl., 2,0 l, sedans, melna, 5 pakāpju ĀK, liekie diski, el.). T.4634442;
LEXUS GS 300 (1997.g. izl., zila, visas ekstras, ideālā stāvoklī, 700 EUR). T.26465677;

Ja pēkšņi acis asaras
Un sirds tev klusi aizveras,
Tad domā tikai labāko —
Par cilvēku visdārgāko...
Skumju brīdī esam kopā ar Lidiju Jablonsku, MĀMIŅU mūžībā pavadot.
Preiļu rajona policijas pārvalde

MAZDA 626 (1,8, 1994.g. izl., el. pakete, ziemas riepas ar diskām). T.29409021;

MAZDA 626 (1989.g. izl., 2,0, TA, melnā krāsā, liekie diski R16, spoilers, lūka, CD, MP3, el. logi, signalizācija, Ls 550). T.29924526;

MAZDA 626 (1989.g. izl., 2,0i, UNIVERSAL, piekabes āķis, lūka, jauna TA, liekie diski, augsta piekare, 6 - 10 l/100 km, Ls 650). T.26521355;

MERCEDES (1997.g. izl., 2,5, dīzēlis, mehāniskā ĀK, sudraba krāsā). T.29327602;
MERCEDES BENZ 307 (pasažieru). T.4636387 vai 28346714, 26337595;

MERCEDES BENZ C 180 (1994.g. izl., sarkana, el. stikli, spoguļi, signalizācija, jauna TA, tikko no Vācijas, 3600 EUR, līzings). T.26465677;

MERCEDES BENZ C220 D (1977.g. izl., UNIVERSAL, sudraba krāsā, tikko no Vācijas, 6600 EUR). T.29987717;

MITSUBISHI GALANT (2,0, 1992.g. izl., sudraba metāliskā krāsā, labā stāvoklī, Ls 800). T.29340431;

MITSUBISHI PAJERO (džipu, 1993.g. izl., dīzēlis). T.29327602;

MITSUBISHI PAJERO (džipu, labā stāvoklī) vai maina. T.26830703;

NISSAN PRIMERA (2,0, 1,6, jauna TA, pelēkā metāliskā krāsā, stūres pastiprinātājs, viss elektro, centrālā atslēga, piekabes āķis). T.29665869;

NIVA (teicamā stāvoklī, 2000 EUR). T.29414547;

OPEL ASCONA (1983.g. izl., rezerves daļām). T.26543204.